

Vogelwerkgroep Losser
Jaarverslag 2006

INHOUDSOPGAVE

Vogelwerkgroep IVN Losser 2006	2
Voorwoord	3
Vogelwerkgroep 2006.....	4
Nestkastverslag 2006	5
Ringactiviteiten	11
De Losserse Ooievaars in 2006	18
Midwintertelling watervogels 2006	19
De Oelemars in 2006.....	20
Telpost Oelemars 2006	23
Broedvogelonderzoek 2006.....	30
Nachtvinders	34
Meerdaagse excursie Vogelwerkgroep Losser	37
Dagvlinders en libellen 2006	40
Soortenlijst Gemeente Losser	43
Totaal overzicht waargenomen soorten Oelemars t/m 2006	46

**Dit jaarverslag kwam mede tot stand dankzij financiële steun
van de Rabobank Oost Twente.**

Vogelwerkgroep I.V.N. LOSSER 2006

Coördinatoren:

Algemeen coördinator	Ben Heerink	benheerink@home.nl
Dagelijks bestuur	Ben Heerink, Sander Wansing, Henk Noordkamp, Ben Hulsebos	benheerink@home.nl webmaster@oelemars.com h.j.noordkamp@planet.nl benhulsebos@home.nl
Oelemars	Sander Wansing en Ben Hulsebos	webmaster@oelemars.com
Excursies	Sander Wansing en Ben Hulsebos	excursie@oelemars.com
Jaarverslag	Peter Steffens, Leo Hassing, Sander Wansing, Ben Hulsebos	peter.steffens@hetnet.nl
Ringstation	Leo Hassing	leohassing@kpnplanet.nl
SOVON	Ben Hulsebos, Districtscoördinator Twente	benhulsebos@home.nl
Nestkastjes, Huis- en Boerenzwaluw	Bennie Egberink	b.egberink@home.nl
Ooievaars	Sander Wansing	webmaster@oelemars.com
Grote Gele Kwikstaart	Leo Hassing	leohassing@kpnplanet.nl
Gierzwaluwen	Ben Heerink	benheerink@home.nl
Kerkuil en Steenuil	Bennie Egberink	b.egberink@home.nl
Middelste Bonte Specht	Peter Waardenburg en Rudi Lanjouw	p.waardenburg@home.nl
Grauwe Klauwier en Roodborsttapuit	Martin Bonte en Robert Blanke	slechtvalk@home.nl robertblanke@home.nl
Nachtzwaluw	Ben Heerink en René Wijering	benheerink@home.nl
IJsvogel	Ben Hulsebos	benhulsebos@home.nl
Dodaars, Fuut en Boomleeuwerik	Rudi Lanjouw	RMRMLanjouw@cs.com
Grutto, Tureluur, Graspieper, Gele Kwikstaart en Veldleeuwerik	Ben Hulsebos, Henk Noordkamp en Hans Verhoeven	benhulsebos@home.nl

In 2006 werd o.a. samengewerkt met de hierna vermelde instanties/organisaties:

- Vogelbescherming Nederland
- SOVON
- Natuurmonumenten, Landschap Overijssel en Staatsbosbeheer
- Twentse Vogelwerkgroep
- Kerkuilenwerkgroep Twente
- Stichting Gierzwaluwwerkgroep Nederland
- Vlinderstichting
- Polaroid B.V. (Enschede)
- Arboretum Poortbulten
- De Losserhof
- Gemeente Losser
- Steenuilenwerkgroep Nederland
- Zoogdierenwerkgroep Overijssel
- NMO
- Provincie Overijssel

Redactie jaarverslag 2006:

- Leo Hassing
- Ben Hulsebos
- Sander Wansing
- Peter Steffens

Foto's eigen leden.

Een nieuw jaar, nieuwe kansen, nieuwe mogelijkheden.

Bij het begin van een nieuw verenigingsjaar is het een goede gewoonte om terug te kijken op het voorbije jaar en meteen ook de blik vooruit te werpen op 't nieuwe jaar. Ook nu maak ik graag gebruik van deze mogelijkheid.

Wat betreft het eerste, een terugblik dus, hebben we als vogelwerkgroep een goed jaar achter de rug waarin opnieuw menig record gesneuveld is. De tellingen van trekvogels bij de Oelemars gingen onverminderd door waarbij niet alleen steeds meer vogels werden geteld maar ook steeds meer waarnemers worden waargenomen. 10 tellers of meer is vaak al heel normaal en soms zijn het er wel twintig! Zou dat nou komen omdat er zo veel vogels worden waargenomen of zit er misschien ook iets in van een sociale ontmoetingsplek; een hangplek voor (oudere) vogeltellers dus? Die vraag kan onbeantwoord blijven zo lang de sfeer goed is en de aantallen getelde vogels hoog zijn. Het afgelopen jaar heeft onze werkgroep voor het eerst een cursus vogelherkenning georganiseerd. Bijna 60 deelnemers hebben er aan meegedaan. Uit een gehouden schriftelijke evaluatie blijkt dat dit tot bijzonder genoeg van henzelf was. Menigeen gaf aan graag nog eens mee te willen doen. Daar gaan we dus ook zeker mee door. Inmiddels hebben de eerste deelnemers voor de cursus van komend voorjaar zich reeds aangemeld. Zij het dat de belangstelling minder groot is dan de vorige keer. Als vanzelf ben ik daarmee aangekomen bij een vooruitblik.

De aandacht voor natuur en milieu is de laatste tijd toegenomen. Recent hebben zelfs de Nederlandse "captains of industry" zich in de media geuit ten faveure van natuur en milieu. Ook de opwarming van de aarde en daarmee gepaard gaande klimaatomslag houdt de gemoederen sterk bezig. Eindelijk lijkt het besef door te dringen dat een gemiddelde temperatuurstijging van slechts een paar graden een verwoestende uitwerking zal hebben op al het leven op onze planeet. De in gang gezette lobby van mensen als Al Gore en Bill Clinton lijkt plotseling deuren te openen die tot voor kort hermetisch gesloten leken. Dat biedt dus kansen voor natuur en milieu en daarmee ook voor een organisatie als de onze. Ook al is het niet steeds mogelijk om dit snel te vertalen naar de directe omgeving. Maar ik zie dit wel als een kans. Een mogelijkheid om onze liefde voor natuur en milieu uit te dragen. Mensen er van te doordringen dat we geen dag of zelfs uur zonder schone lucht kunnen. Lucht die nog maar wat vaak bezoedeld is door uitstoot van industrie, verkeer of andere menselijke activiteiten. Niet zonder schoon water en een schone bodem voor drinken en eten. En dat begint allemaal gewoon om je heen. Als we daar verbetering in kunnen aanbrengen zal dat ook gunstig uitwerken op onze grote liefde: de vogels in de vrije natuur. En die kansen komen er, daar ben ik van overtuigd. Op dit moment werken we aan een mogelijkheid om "De Welp", in de achtertuin van dorp Losser, in een echt vogelparadijsje te veranderen. En in het kader van Natura 2000 worden straks veel natuurgebieden echt veilig gesteld. De kansen om in Losser akkervogels te helpen met een of meer bijzondere projecten in het kader van braaklegging zijn actueel. De plannen voor het veilig stellen van "Oelemars en Zandbergen" zitten niet in de ijskast ook al zal het op de korte termijn niet lukken. We gaan dus gewoon door. Als we er met z'n allen de schouders onder zetten moet het mogelijk zijn om iets terug te geven aan die prachtige natuur waar we vaak zonder het te beseffen zo afhankelijk van zijn.

Verbeter de wereld en begin bij jezelf. Dat is de boodschap die ik mee wil geven in dit voorwoord.

Ben Heerink
Algemeen coördinator

De Welp

VOGELWERKGROEP 2006

Door onze Vogelwerkgroep is medewerking verleend op de volgende wijze:

SOVON:

Nestkaartenproject

LSB project kolonievogels en Zeldzame Broedvogels in telgebied Losser

BSP-niet broedvogelproject (registratie zeldzame soorten die buiten het broedseizoen worden gezien)

Monitoring Steenuil in twee onderzoeksgebieden

Punttransecttellingen wintervogels op twee routes

Midwintertelling Watervogels

BMP-A Oelemars/Zandbergen

Artikelen over Losser in de SOVON-nieuwsbrief Overijssel

Vlinderstichting

Insturen van waarnemingen met soorten en aantallen van dagvlinders, nachtvlinders en libellen.

Twentse Vogelwerkgroep

Insturen van waarnemingen voor het regionale archief en voor hun website.

Publicatie in Ficedula van diverse artikelen:

Losser Journaal

Enkele artikelen over de Oelemars zijn gepubliceerd in Losser Journaal. Tekst Ben Hulsebos, foto's Martin Bonte, redactie Sander Wansing.

Een fietsroute langs de beste vogelgebieden in Losser is ter verdere ontwikkeling aangeboden aan Losser Journaal.

Rondleiding Oelemars

Rondleiding Oelemars verzorgd voor ambtenaren Gemeente Losser en kinderen Obs Europa in Enschede.

Ringstation

Bezoek van een klas van de Schutte's Bosschool uit Enschede, waarbij het ringwerk van dichtbij bekeken kon worden

Media

Interview met Marc Bulte voor TV-Oost over de Zwarte Ooievaar.

Interview met Ben Hulsebos en Henk Noordkamp over de World Birdwatch Day door TC Tubantia.

Interview met Ben Hulsebos voor Enschede FM.

Interview met Leo Hassing en Ben Hulsebos voor Mens en Natuur.

Interview met Ben Hulsebos en Leo Hassing voor de provinciale documentaire "Grond voor Natuur".

Aflevering van "Natuur in eigen land" over de Grote Gele Kwikstaart (Nederland 1, herhaling)

Aandacht voor het werk op het ringstation (RTV Oost, herhaling)

Cursus

56 cursisten namen deel aan onze cursus Vogelherkenning.

Lezing

Leo Hassing en Rinus Baayens verzorgden een lezing voor de WBE De Lutte.

Presentatie over het Polaroid Gierzwaluw project tijdens de Overijsselse Vogelaarsdag

NM/SBB

Met NM en SBB is het jaarlijkse overleg gevoerd en zijn alle waarnemingen in hun gebieden verzameld en gepresenteerd.

Gemeente

Met het College van de Gemeente Losser is drie keer overleg geweest over de Oelemars-Zandbergen.

Met de fractievoorzitter van het CDA is eveneens hierover overleg geweest.

Nestkastverslag 2006

In het afgelopen verslagjaar werden 20 soorten broedvogels in onze nestkasten aangetroffen, één soort minder dan in 2005.

Door het koude voorjaar kwamen de Grote Gele Kwikstaarten later tot broeden en mislukten er ook nog eens zeven broedsels. Van enkele broedparen verdween het broedsel zonder aanwijsbare redenen, mogelijk menselijk ingrijpen? Enkele kasten zullen daarom verhangen worden.

De Gierzwaluw had ook te lijden van het koude voorjaar, sommige paren broedden hun broedsel niet uit en enkele paren waren wel in de kast aanwezig maar kwamen niet tot broeden.

De Kerkuil had wel een goed broedseizoen met 30 broedsels, waarvan één tweede broedsel.

In onderstaande tabellen staan de gegevens van alle nestkasten in ons werkgebied.

Soort	ei	jong	uit	Totaal aantal broedsels	2 ^e broedsels	3 ^e broedsels	Mislukt
Koolmees	666	582	567	86	1	0	5
Pimpelmees	369	336	330	36	1	0	1
Zwarte Mees	15	15	15	2	1	0	0
Glanskop	40	38	36	5	0	0	0
Bonte Vliegenvanger	236	214	207	38	0	0	4
Grauwe Vliegenvanger	14	8	8	3	0	0	1
Witte Kwikstaart	11	10	10	2	0	0	0
Grote Gele Kwikstaart	95	61	60	21	8	1	7
Huiszwaluw	84	81	73	27	11	0	3
Boomklever	70	54	49	11	0	0	2
Gierzwaluw	28	22	22	14	0	0	3
Winterkoning	11	10	10	2	0	0	0
Ringmus	6	4	4	1	0	0	0
Spreeuw	45	42	42	9	1	0	0
Holenduif	4	2	0	2	0	0	2
Kauw	4	4	4	1	0	0	0
Torenvalk	17	12	12	3	0	0	1
Bosuil	5	1	1	3	0	0	1
Kerkuil	127	104	99	30	1	0	3
Steenuil	48	31	31	14	0	0	1
Totaal	1899	1631	1573	311	24	1	34
Overzicht 2005	2126	1899	1841	346	25	4	29
Overzicht 2004	2132	1966	1920	337	36	5	25

Tabel 1: Totaal overzicht broedresultaten 2006

Duivelshof

Aantal kasten 104

Bezetting 66,0%

Soort	ei	jong	uit	Totaal aantal broedsels	2 ^e Broedsels	Mislukt
Koolmees	224	211	202	26	0	1
Pimpelmees	115	114	114	11	0	0
Zwarte Mees	15	15	15	2	0	0
Glanskop	24	24	22	3	0	0
Bonte Vliegenvanger	89	80	74	14	0	2
Boomklever	20	13	8	3	0	2
Bosuil	4	1	1	2	0	1
Totaal	491	458	436	61	1	6

Tabel 2: Resultaten 2006 Duivelshof

Losserhof

Aantal kasten 139

Bezetting 57,5%

Soort	ei	jong	uit	Totaal aantal broedsels	2 ^e broedsels	Mislukt
Koolmees	243	196	194	33	0	1
Pimpelmees	144	123	122	15	1	1
Glanskop	16	14	14	2	0	0
Bonte Vliegenvanger	119	117	117	19	0	0
Boomklever	25	17	17	4	0	0
Ringmus	6	4	4	1	0	0
Spreeuw	22	21	21	5	1	
Bosuil	1			1		
Totaal	576	492	489	80	2	2

Tabel 3: Resultaten 2006 Losserhof

Arboretum

Aantal kasten 60

Bezetting 93,3%

Soort	ei	jong	uit	Totaal aantal broedsel	2 ^e Broedsels	Mislukt
Koolmees	192	168	164	26	0	3
Pimpelmees	110	99	94	10	0	0
Bonte Vliegenvanger	28	17	16	5	0	2
Grauwe Vliegenvanger	14	8	8	3	0	1
Boomklever	25	24	24	4	0	0
Winterkoning	11	10	10	2	0	0
Spreeuw	23	21	21	4	0	0
Holenduif	4	2	0	2	0	2
Totaal	407	349	337	56	0	8
Steenmarter	--	2	2			

Tabel 4: Resultaten 2006 Arboretum

Torenvalk

Dit jaar drie broedsels van dit biddende roofvogeltje, één hiervan mislukte. Er zijn in het afgelopen jaar enkele nieuwe kasten geplaatst.

Locatie/resultaat	ei	jong	uit	Bijzonderheden
Oldekamp		6	6	6
Evers		5	0	0 Mislukt
Lanjouw		6	6	6
Totaal		17	12	12

Tabel 5: Resultaten Torenvalk 2006

Steenuil

Dit broedseizoen 14 paartjes in onze nestkasten, even veel als in 2005, met 31 uitgevlogen jongen een wat minder resultaat dan vorig jaar. Dit jaar zijn op enkele plekken weer nieuwe kasten geplaatst, op minimaal een plaats is al een paartje in de kast waargenomen.

Locatie/resultaat	ei	jong	uit	Bijzonderheden
Seiger		3	3	
Olde Riekerink		2	0	Mislukt
Schasfoort		4	3	
Groothuis		2	2	
Loos		4	2	
Roerink		3	3	
Davina		5	5	
Jansink		4	2	
Smudde		3	3	
Luijterink		5	0	Mislukt
Olde Meierink		3	3	
Reuvers		3	3	
Even		5	0	Mislukt
Scheffer		2	2	
Totaal		48	31	31

Tabel 6: Resultaten Steenuil 2006

Kerkuil

Met 29 paartjes die samen 30 broedsels hadden kunnen we spreken van een goed jaar voor de Kerkuil. De eerste broedsels hadden een gemiddelde van 3,3 jongen per broedsel, hetgeen een goed resultaat is. Op een plaats waren de jongen erg mager, mogelijk dat een van de beide ouders verongelukt was, de jongen zijn naar een vogelasiel gebracht.

Locatie/resultaat	ei	jong	Uit	Bijzonderheden
Haarhuis		5	5	
Kleissen		5	5	
Oude Rengerink		5	5	
v.d. Engh		9	4	
Austie		5	5	
Staatsbosbeheer		6	5	Verzwakt naar asiel
Sombekke		1	0	Mislukt
Swennenhuis		4	0	Mislukt (Kauwen)
Oldekamp		6	1	
Oldekamp		6	5	2 ^e broedsel
Tijman op Smeijers		2	0	Mislukt
Schothorst		3	3	
Vrijkotte		3	3	
Reimer		4	4	
Zwijnenberg		3	3	
Snippert		5	5	
Boers		6	3	
Loos		4	4	
Hobbelink		2	2	
Veger		4	4	
Luccassen		3	3	
Paus		1	1	
Brunninkreef		3	3	
Loth		2	2	
Haarman		6	6	
Benneker		7	6	
Ter Denge		5	5	
Cromhof		3	3	
Beun		3	3	
Natuurmonumenten		3	3	
Totaal		127	104	99

Tabel 7: Resultaten Kerkuil 2006

Op een plaats een tweede broedsel met vier uitgevlogen jongen, ook vorig jaar vond hier een tweede broedsel plaats. Dit zal een goed paar zijn op een uitstekende locatie. De 29 paartjes betreffen ook Kerkuilen buiten de Gemeente Losser. Binnen de gemeentegrenzen werden 20 territoria/broedgevallen waargenomen.

Grote Gele Kwikstaart

In het afgelopen broedseizoen was het in de maand maart lang koud, veel dagen achtereen met nachtvorst en sneeuw in het begin van de maand.

De Grote Gele Kwikstaarten beginnen normaal in maart al met de nestbouw en rond 20 maart kunnen er al eieren zijn. Door het koude weer zijn de meeste vogels later begonnen, mogelijk doordat ook de diverse soorten prooidieren later aanwezig waren.

Helaas mislukten er dit jaar zeven broedsels, hierdoor is het resultaat een van de slechtste van de laatste vijf jaar.

Op enkele plekken verdween het broedsel op onverklaarbare wijze, gedacht wordt hier aan menselijk ingrijpen, enkel kasten zullen daarom verhangen worden.

Locatie	1 ^e broedsels			2 ^e broedsels			3 ^e broedsels			Totaal			Mislukt
	ei	jong	uit	ei	jong	uit	ei	jong	Uit	ei	jong	uit	
Menko's brug	5	5	5	5	0	0				10	5	5	1
Bossinkbrug	5	3	2							5	3	2	
Waterzuivering	4	4	4	4	4	4				8	8	8	
Arboretum	5	5	5							5	5	5	
Kribbebrug	5	5	5	6	0	0	5	0	0	16	5	5	2
Beverborgbrug	4	0	0	4	0	0				8	0	0	2
Kampbrug	5	5	5	5	5	5				10	10	10	
Jan Wesselinkhuis	5	5	5	5	5	5				10	10	10	
Schutmoatbrug	5	0	0	4	3	3				9	3	3	1
Stroothuizerbrug	5	3	3							5	3	3	
Beuningerbrug	4	4	4	2	0	0				6	4	4	1
Nijland	5	5	5							5	5	5	
Totaal	57	44	43	35	17	17	5	0	0	97	61	60	

Tabel 8: Resultaten Grote Gele kwikstaart 2006

Grote Gele Kwikstaart

Gierzwaluw

Ook voor de Gierzwaluw was het voorjaar niet geweldig (mei en juni te koud), hierdoor kwamen enkele paren niet tot broeden of lieten hun broedsel in de steek.

In Losser en Overdinkel is dit jaar weer een kastje bezet met Gierzwaluwen, hopelijk vind hier in de toekomst uitbreiding plaats.

Bij Polaroid in Enschede ziet de toekomst er voor de vogels niet erg rooskleurig uit, medio 2008 zal Polaroid hier stoppen met de productie, waarschijnlijk worden hierna de gebouwen afgebroken.

Kastnr.	eieren	jongen	uitgevlogen	Mislukt
P1	2	2	2	
P3	2	2	2	
P4	2	2	2	
P8	3	3	3	
P9	2	0	0	1
P10	3	3	3	
P11	2	0	0	1
P12	2	2	2	
P15	2	0	0	1
P16	3	3	3	
P18	1	1	1	
P26	2	2	2	
Losser	1	1	1	
Overdinkel	1	1	1	
Totaal	28	22	22	3

Tabel 9: Resultaten Gierzwaluwen 2006 P = Polaroid

Dit jaar werden acht oude vogels in de nestkast gecontroleerd die al eerder door ons geringd waren. Zie onderstaande tabel voor de jaartallen waarin de vogels geringd zijn.

De vogel uit 1996 broedt al minimaal 11 jaar in nestkast 8.

1996	1997	2001	2002	2003	2004	totaal
1	1	1	3	1	1	8

Tabel 10: Gecontroleerde oude vogels.

Huiszwaluw

Onderstaand een overzicht van de bezochte kwartblokken op de aanwezigheid van Huiszwaluwen. De genoemde aantallen betreffen uitsluitend bewoonde nesten. De grootste kolonie met 76 nesten bevond zich dit jaar bij Zanderink aan de Austweg in De Lutte.

Kwartblok	Plaats	Aantal kunst-nesten	Bewoonde kunst-nesten	2006	2005	2004	2003	2002	2001
2931-4	Beuningen	0	0	15	35	26	27	25	26
2932-3	Beuningen	0	0	1	1	1	1	1	1
2932-4	Beuningen	17	7	73	80	95	48	67	79
2941-1	Rossum	3	0	0	1	4	4	1	3
2941-3	De Lutte	16	2	21	17	18	21	29	21
2941-4	De Lutte	18	1	45	41	34	28	35	32
2942-1	De Lutte	0	0	56	59	61	38	17	36
2942-3	De Lutte	0	0	112	105	100	75	55	47
2951-1	De Lutte	0	0	17	10	14	11	8	2
2951-2	De Lutte	0	0	36	33	26	21	28	20
2951-3	Lonneker	16	6	31	28	36	34	32	37
2951-4	Losser	0	0	5	16	12	0	6	0
2952-1	De Lutte	0	0	35	47	40	45	26	31
2952-3	Losser	0	0	1	0	0	0	0	4
3511-2	Losser	0	0	16	25	9	0	0	0
Totaal		70	16	464	498	476	353	330	339

Tabel 11: Aantal bewoonde nesten van de Huiszwaluw per kwartblok

Aantal kolonies

2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998	1997
49	53	47	41	43	46	35	38	31	31

Tabel 12: Aantal kolonies van de Huiszwaluw per jaar

Boerenzwaluw

Onderstaand een overzicht van de bezochte locaties op de aanwezigheid van Boerenzwaluwen. De genoemde aantallen betreffen uitsluitend bewoonde nesten die aangetroffen zijn in de gebouwen, waar ook het huiszwaluwenonderzoek plaats vond.

Kwartblok	Plaats	2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999
2848-4	Oldenzaal	8	5	5	5	4	4	5	3
2931-4	Beuningen	12	14	17	2	9	13		
2932-3	Beuningen	2	1						
2932-4	Beuningen	50	39	45	24	25	23	22	20
2941-1	Rossum	1				1		6	
2941-3	De Lutte						7		
2941-4	De Lutte	67	69	44	31	21	25	21	3
2942-1	De Lutte	91	82	77	45	21	25	11	
2942-3	De Lutte	75	69	53	45	52	57	44	10
2951-1	De Lutte		2						
2951-2	De Lutte	5	6		5	7	8	7	8
2951-3	Lonneker		23	20	14	12	16	11	16
2951-4	Losser	21	19	10	8	8	12	18	8
2952-1	De Lutte	4	3	6	5	2	2		
2952-4	Losser	5	5						
Totaal		341	335	264	176	162	194	155	59

Tabel 13: Aantal bewoonde nesten van de Boerenzwaluw per kwartblok

Aantal locaties

2006	2005	2004	2003	2002	2001	2000	1999	1998
33	38	26	32	27	28	22	10	17

Tabel 14: Aantallen locaties van de Boerenzwaluw per jaar

Boerenzwaluw

RINGACTIVITEITEN

Jubileum

Het Ringstation in Overdinkel vierde in 2006 zijn 30 jarig jubileum. Op 14 oktober 2006 werd hier enige officiële aandacht aan geschonken door de ontvangst van een kleine groep genodigden, waaronder wethouder van den Bos van de Gemeente Losser en Dhr. Meulenbroek met zoon Jacob, hoofdsponsor van het Ringstation. De gasten werden ontvangen met een welkomstwoord door Willy Bruins en daarna door Leo Hassing rondgeleid op het Ringstation en konden ze het vangen en ringen van vogels van nabij mee beleven. De genodigden hadden geluk, want er werd nog één Vuurgoudhaan gevangen; zeker geen gewone vangst. Daarna werd er nog een presentatie gegeven door Leo Hassing en Harrie Linckens " Ringstation Overdinkel 30 jaar".

Op 28 oktober 2006 waren alle leden van onze Vogelwerkgroep IVN Losser uitgenodigd voor dit jubileum, waarbij het er minder officieel aan toe ging en ook geen vogels werden gevangen en geringd. Hoewel er door vakantie diverse leden zich hadden afgemeld, was Leo's hut op het laatst goed gevuld en was er ruimschoots tijd voor een drankje en een gezellig samenzijn.

Geringde vogels

Op het Ringstation in Overdinkel werden 4196 vogels geringd en elders in het werkgebied van onze vogelwerkgroep hoofdzakelijk in nestkasten ook nog 405 exemplaren. Het totale aantal van 4601 geringde vogels was aanzienlijk minder dan het aantal van 5301 in 2005. Dit verschil is snel verklaard doordat in 2006 geen grote invasies waren van Koolmezen, Grote Barmsijzen of andere soorten, zoals in de laatste maanden van 2005 het geval was.

Het totaal aantal geringde soorten was 65 en verschilde nauwelijks met het voorgaande jaar.

Nieuwelingen op de geringde soortenlijst waren er ook weer te melden en verrassende soorten die niet direct werden verwacht. Op 30 juli was het een Nachtegaal en op 6 september de beurt aan een Oeverzwaluw. Het spectaculairst waren echter twee maal de vangst van een IJsvogel. Op 31 augustus de eerste en op 25 september nog één exemplaar, die de ringers in extase brachten.

In de zomer van 2006 werd de "open baan" i.v.m. kadastrale verdeling 15 meter verplaatst naar het grondgebied van Leo, waardoor er beter zicht is op de baan vanuit de ringhut. Ook werden er nog enkele kleine vijvers aangelegd om het geheel nog aantrekkelijker te maken voor vogels. Eind oktober streek nieuwsgierig een Blauwe Reiger neer die meteen werd gevangen; het was pas de tweede in 30 jaar.

In januari en februari zwierven nog wat Grote Barmsijzen rond van de invasie van eind 2005 en werden de laatste 38 exemplaren gevangen en geringd. Direct hierna volgden echter de Sijzen op

terugtocht naar Scandinavië en vlogen 221 exemplaren in de netten om een ringetje op te halen. In de maanden januari tot en met april werd er bijzonder goed gevangen op het Ringstation; alleen al in die vier maanden werden 1563 vogels geringd. Het winterweer met sneeuw en vorst tot in maart was hier zeker debet aan. Zonder deze winterse omstandigheden waren de 91 Kramsvogels en 48 Geelgorzen en één Grote Lijster zeker niet gevangen en geringd. Opmerkelijk waren ook de 101 Pimpelmezen en 80 Koolmezen in maart, vermoedelijk toch exemplaren van de invasie in 2005 en nu weer op trek naar hun broedgebieden. Ook de Vinken lieten zich goed vangen in maart met een record aantal van 142 exemplaren. De Kepen daarentegen waren schaars met slechts 12 exemplaren en in het najaar werd er zelfs geen geringd.

In het broedseizoen was er niet veel bedrijvigheid op het Ringstation, maar werden er weer pullen geringd in de nestkasten, waarover informatie elders in dit verslag is te vinden.

Met gedeeltelijk vernieuwde geluidsinstallaties, waarbij de oude grote geluidsboxen werden vervangen door handzame en goedkope tweeters, werd al in juli begonnen met de vangst van de uitgevlogen jonge broedvogels. En met veel succes, want er werden van diverse soorten nog niet eerder zoveel exemplaren geringd. Absolute topper was de Zwartkop met 889 exemplaren, een vogelsoort die zich ook heeft uitgebreid als broedvogel. Ook Roodborst (261), Kleine Karekiet (165), Tuinfluiter (95), Fitis (32), Bosrietzanger (16), Grasmus (13) en Sprinkhaanzanger (10) werden meer dan ooit gevangen en geringd.

Vanaf oktober daalden de vangsten echter behoorlijk en in november en december vielen de vangsten zelfs tegen. In hoeverre de weersomstandigheden hierin een negatieve rol hebben gespeeld is moeilijk te zeggen, maar de bovennormale temperaturen met soms veel wind en regen bevorderden de vangsten zeker niet. Op sommige dagen was er massale trek waarneembaar van Vinken, Koperwieken en Kramsvogels, maar deze vogels hadden een zeer sterke trekdrang en waren absoluut niet te vangen, mede ook door de goede voedselomstandigheden met nog veel bessen alom. Op die dagen was dan ook tijd voor een bezoek aan de trektelpost bij de Oelemars, waar het topdrukte was en assistentie welkom was.

Met nog 16 Vinken in december werd ook voor deze algemene soort nog net een record aantal geringd. Opvallend was dat in november in nauwelijks 1½ week zeven Sperwers werden gevangen. December was met slechts weinig vangdagen met in totaal 72 vogels, verdeeld over 12 soorten, ronduit gevallend.

Ijsvogel, gevangen en geringd

Soort	Ringstation	Nestkasten/Elders	Totaal
Blauwe Reiger	1		1
Sperwer	16		16
Torenvalk		12	12
Kleine Plevier		2	2
Houtduif	32		32
Kerkuil		65	65
Steenuil		20	20
Gierzwaluw		29	29
IJsvogel	2		2
Groene Specht	3		3
Grote Bonte Specht	3		3
Veldleeuwerik	29		29
Oeverzwaluw	1		1
Boerenzwaluw	2		2
Boompieper	2		2
Graspieper	1		1
Grote Gele Kwikstaart		56	56
Witte Kwikstaart	2	9	11
Winterkoning	37		37
Heggenmus	350		350
Roodborst	261		261
Nachtegaal	1		1
Zwarte Roodstaart	7		7
Gekraagde Roodstaart	7		7
Merel	129		129
Kramsvogel	92		92
Zanglijster	49		49
Koperwiek	4		4
Grote Lijster	1		1
Sprinkhaanzanger	10		10
Rietzanger	2		2
Bosrietzanger	16		16
Kleine Karekiet	165		165
Braamsluiper	10		10
Grasmus	13		13
Tuinfluter	95		95
Zwartkop	889		889
Tjiftjaf	306		306
Fitis	32		32
Goudhaan	12		12
Vuurgoudhaan	6		6
Grauwe Vliegenvanger	1		1
Bonte Vliegenvanger	4	161	165
Staatmees	45		45
Glanskop	7	23	30
Matkop	1		1
Kuifmees	5		5
Zwarte Mees	9	15	24
Pimpelmees	270		270
Koolmees	224		224
Boomklever	3	13	16
Boomkruiper	1		1
Gaai	2		2
Kauw	2		2
Spreeuw	7		7
Huismus	93		93
Ringmus	155		155
Vink	342		34
Keep	12		12
Groenling	111		111
Sijs	221		221
Barmsijs spec.	3		3
Grote Barmsijs	38		38

Soort	Ringstation	Nestkasten/Elders	Totaal
Kleine Barmsijs	4		4
Geelgors	48		48
Totaal	4196	405	4601

Vet gedrukt is nieuwe soort of nieuw jaarrecord

Eigen terugvangsten

Er werden 794 vogels gevangen die reeds eerder op het Ringstation waren geringd. In werkelijkheid was dit aantal aanzienlijk hoger, maar een vogel werd pas als "eigen terugvangst" genoteerd als deze langer dan drie dagen geleden geringd was op ons eigen Ringstation.

Vooral het aantal Koolmezen uit het invasiejaar 2005 was bijzonder hoog. De oudste vogel was een Pimpelmees uit 1999, die zelfs 3 maal werd teruggevangen.

Soort/Jaar	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	Totaal
Sperwer						1		2	3
Houtduif			1					1	2
Groene Specht		1						3	4
Winterkoning					1	3	4	5	13
Heggenmus			1		1	7	32	21	62
Roodborst				1		2	28	28	59
Merel		1	1	3	3	11	37	42	98
Zanglijster					1	3	4		8
Kramsvogel								1	1
Grasmus								1	1
Zwartkop							1	8	9
Tjiftjaf						1	6	11	18
Goudhaan					1		11		12
Staartmees		1				3	6	8	18
Glanskop							4	4	8
Matkop								1	1
Kuifmees							5	3	8
Pimpelmees	3		1	3	4	15	50	23	99
Koolmees		3	1	3	9	33	114	34	197
Boomkruiper				1	1				2
Boomklever							1		1
Gai							1		1
Huisemus			1			4	19	3	27
Ringmus						4	10	4	18
Vink		1	3		9	19	20	23	75
Keep								3	3
Groenling							11	3	14
Sijs							2	7	9
Geelgors							3	12	15
Totaal	3	7	9	11	30	106	369	251	786

Vreemde terugvangsten

Het aantal "vreemde terugvangsten", vogels die elders door andere ringers zijn geringd, bedroeg 10. Hiervan kwamen acht vogels uit het buitenland en wel één Kleine Karekiet uit Zweden, één Sijs uit Tsjechië, één Pimpelmees en één Sijs en twee Zwartkoppen uit België, één Pimpelmees uit Frankrijk en tenslotte één Sijs uit Engeland. Slechts twee vogels werden gevangen die elders in Nederland waren geringd, één Tjiftjaf en één Keep.

Terugmeldingen

Het Vogeltrekstation in Heteren kampt net als sommige andere buitenlandse Vogeltrekstations met personele- en automatiseringsproblemen, waardoor een achterstand is opgelopen in de verwerking van terugmeldingen. Hierdoor zijn nog niet alle terugmeldingen ontvangen van diverse binnen- en buitenlandse ringmeldingen van 2005 en 2006. Nog geen bericht is ontvangen van een Koolmees uit Duitsland, een Zwartkop en Sijs uit Tsjechië, een Pimpelmees uit Frankrijk, een Tjiftjaf uit België en

een Kleine Karekiet uit Zweden. Van acht vogels die in het buitenland zijn geringd zijn terugmeldingen ontvangen en van negen vogels die op het Ringstation in Overdinkel zijn geringd en in het buitenland zijn teruggemeld. Zeer bijzonder in de onderstaande tabel met 31 terugmeldingen zijn:

Kokmeeuw Arnhem 3495119. Deze Kokmeeuw is inmiddels zeer vertrouwd geraakt in de haven van Hamburg waar deze vogel in 1994, 1995, 1999, 2005 en 2006 al diverse keren is afgelezen. Onder winterse omstandigheden werd de vogel geringd op 6 januari 1994 als jonge vogel (2kj). De eerste keer werd de Kokmeeuw in de zomer van 1994 als nog niet-broedvogel gesignaleerd in Hamburg en daarna diverse keren in het winterhalfjaar, waarschijnlijk als vaste overwinteraar in de haven van Hamburg. Uit analyse van vele terugmeldingen van Kokmeeuwen blijken deze de beste overlevingskansen te hebben in vaste en dus vertrouwde overwinteringgebieden of plaatsen.

Kerkuil Arnhem 5289503. Net als voorgaande jaren werden er weer diverse terugmeldingen ontvangen van Kerkuilen die het slachtoffer zijn geworden van het drukke autoverkeer. In 2006 werd echter ook een Kerkuil levend teruggemeld met een broedsel in een nestkast in Agelo. Vermeldenswaardig is bovendien dat deze Kerkuil inmiddels al 11 jaar oud is en op een vertrouwd adres ieder jaar vier tot zes jongen heeft groot gebracht. In 1995 was deze Kerkuil geringd als pull uit een nest van drie.

Kramsvogel Arnhem L249054. Na de sneeuwval in begin maart, die alle voedsel voor de terugtrekkende Kramsvogels afdekte, werden op het Ringstation in Overdinkel enkele tientallen Kramsvogels gevangen. Een van deze exemplaren werd reeds binnen twee maanden teruggemeld in of op weg naar zijn broedplaats in Scandinavië. In het zuiden van Finland vloog de Kramsvogel zich dood tegen een gebouw.

Kleine Karekiet Arnhem AK82301. Op 17-08-2006 werd deze Kleine Karekiet gevangen en geringd op ons Ringstation en al één dag later terug gevangen in Relegem in België. Kleine Karekieten zijn echte nachttrekkers en vliegen dan etappes van 175 tot 250 km, zoals ook blijkt uit eerder ontvangen terugmeldingen van Kleine Karekieten.

Koolmees Matsalu V25286. Tijdens de koolmezeninvasie van oktober en november 2005 werden ruim 900 exemplaren gevangen, waaronder enkele exemplaren met een buitenlandse ring. Een van deze buitenlandse Koolmezen was geringd in Parnu in Estland; het was de eerste geringde vogel uit Estland die op het Ringstation werd gevangen.

Koolmees Arnhem V265231. Van de Koolmezen die zijn gevangen en geringd tijdens de invasie van 2005 zijn inmiddels enkele Koolmezen al weer teruggemeld. Een Koolmees is op 29-09-2006 gevangen in Ventes Ragas in Litouwen. Deze terugmelding en de vorige doen vermoeden dat de Koolmezen afkomstig zijn uit de Baltische staten of die omgeving en ook weer terug trekken naar die gebieden.

Kauw Arnhem 3453908. Hoewel er bijna geen Kauwen meer worden gevangen en geringd op het Ringstation, worden er wel elk jaar terugmeldingen ontvangen van Kauwen die in het verleden zijn geringd. Deze Kauw is de op een na oudste die tot nu toe is teruggemeld en geringd is op het Ringstation en in 2006 levend is terug gemeld uit Losser. Inmiddels is deze Kauw al meer dan 14 jaar oud.

VOGELSOORT RINGNUMMER	RINGDATUM RINGPLAATS/LAND	VINDDATUM VINDPLAATS/LAND	AFSTAND TIJD	BIJZONDERHEDEN
Kokmeeuw Arnhem 3495119	06-01-1994 Ringstation Overdinkel	22-10-2005 Hamburg Haven	244 km 4307 dg	Levend, ring afgelezen met telescoop
Kokmeeuw Arnhem 3495119	06-01-1994 Ringstation Overdinkel	04-02-2006 Hamburg Haven	244 km 4412 dg	Levend, ring afgelezen met telescoop
Kokmeeuw Arnhem 3495119	06-01-1994 Ringstation Overdinkel	18-02-2006 Hamburg Duitsland	244 km 4426 dg	Levend, ring afgelezen met telescoop
Bosuil Arnhem 6082850	16-04-1999 De Poppe	14-08-2006 BadBentheim/Duitsland	10 km 2677 dg	Ziek of gewond
Kerkuil Arnhem 5289503	24-06-1995 Rossum	13-06-2006 Agelo	4 km 4007 dg	Levend in nestkast met broedsel
Kerkuil Arnhem 5318285	15-06-2005 De Lutte	27-12-2005 Oldenzaal	6 km 195 dg	Dood, langer dan 1 wk In natuurlijke holte
Kerkuil Arnhem 5318377	24-06-2006 De Lutte	01-10-2006 Hakenberg De Lutte	3 km 99 dg	Dood, korter dan één week, binnengevlogen
Roodborst Arnhem AK83326	30-11-2005 Ringstation Overdinkel	30-04-2006 Overdinkel	1 km 151 dg	Dood, korter dan één week
Kramsvogel Arnhem L249054	02-03-2006 Ringstation Overdinkel	26-04-2006 Hyvikkala, Finland	1436 km 55 dg	Dood, tegen een gebouw gevlogen
Zwartkop Arnhem V264487	24-08-2005 Ringstation Overdinkel	14-09-2005 Zichem België	196 km 21 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Zwartkop Bruxelles 8579580	18-09-2003 Berlage België	06-04-2006 Ringstation Overdinkel	247 km 931 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Zwartkop Bruxelles 9287432	17-08-2005 Merksplas België	25-04-2006 Ringstation Overdinkel	176 km 251 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Kleine Karekiet Arnhem AK82301	17-08-2005 Ringstation Overdinkel	18-08-2005 Relegem België	241 km 1 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Kleine Karekiet Arnhem AK82474	07-09-2005 Ringstation Overdinkel	23-04-2006 Uebersyren Luxemburg	293 km 228 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Kleine Karekiet Bruxelles 8169535	16-08-2002 Hamme België	17-08-2005 Ringstation Overdinkel	234 km 1097 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Tjiftjaf Arnhem M95563	29-09-2001 Oude Waal Gelderland	29-03-2006 Ringstation Overdinkel	75 km 1642 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Pimpelmees Brussel 9663622	11-01-2005 Berendrecht België	25-03-2006 Ringstation Overdinkel	210 km 438 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Koolmees Arnhem V265912	05-11-2005 Ringstation Overdinkel	28-01-2006 Hengelo	15 km 84 dg	Dood, korter dan één week, raamslachtoffer
Koolmees Matsalu V25286	23-09-2003 Parnu, Lao, Estland	23-10-2005 Ringstation Overdinkel	1271 km 761 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Koolmees Brussel 44V92872	21-10-2003 St.Lauriens België	06-11-2005 Ringstation Overdinkel	263 km 747 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Koolmees Arnhem V265231	10-10-2005 Ringstation Overdinkel	29-09-2006 Ventas Ragas Litouwen	994 km 354 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Koolmees Arnhem V265643	30-10-2005 Ringstation Overdinkel	23-05-2006 Duivelshof, De Lutte	7 km 205 dg	Levend in nestkast met broedsel
Bonte Vliegenvanger Arnhem AK01198	12-05-2005 Duivelshof, De Lutte	09-05-2006 Duivelshof, De Lutte	0 km 362 dg	Levend in nestkast met broedsel
Bonte Vliegenvanger Arnhem AK01903	18-05-2005 Duivelshof, De Lutte	23-05-2006 Duivelshof, De Lutte	0 km 370 dg	Levend in nestkast met broedsel
Bonte Vliegenvanger Arnhem AL59067	05-06-2006 Losser	26-06-2006 Losser	2 km 21 dg	Dood, verward in natuurlijk materiaal
Keep Arnhem V305565	28-03-2006 Tegelen	06-04-2006 Ringstation Overdinkel	117 km 9 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd

VOGELSOORT RINGNUMMER	RINGDATUM RINGPLAATS/LAND	VINDDATUM VINDPLAATS/LAND	AFSTAND TIJD	BIJZONDERHEDEN
Kauw Arnhem 3453908	09-07-1992 Ringstation Overdinkel	06-05-2006 Losser	12 km 5049 dg	Levend
Kauw Arnhem 3483132	24-03-1993 Ringstation Overdinkel	03-08-2005 Enschede	7 km 4515 dg	Levend, ring afgelezen met telescoop
Kauw Arnhem 3495552	02-04-1995 Ringstation Overdinkel	03-08-2005 Enschede	7 km 3776 dg	Levend, ring afgelezen met telescoop
Sijs London R365487	07-03-2003 Garboldisham UK	25-03-2006 Ringstation Overdinkel	414 km 1114 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd
Sijs Bruxelles 9819861	17-03-2006 Waasmunster België	10-04-2006 Ringstation Overdinkel	238 km 24 dg	Levend, gevangen en gecontroleerd

Geelgors in het mistnet

De Losserse Ooievaars in 2006.

Na het drama van vorige jaar hebben we met enige reserve het broedsel van dit jaar gevolgd. Al op 31 januari was Ooievaar Dirk (1301) weer terug op het nest aan de Schoklandweg. Het vrouwtje Aramis (3335) volgde op 17 februari. Op 8 april konden we vaststellen dat de Ooievaars begonnen waren met broeden. Dit betekende dat we de eerste jongen rond 4 mei konden verwachten. Gedurende de broedperiode en ook vlak daarvoor kwamen er geregeld vreemde Ooievaars op bezoek, hetgeen soms leidde tot ware luchtgevechten. Op 11 mei werden de eerste twee jongen waargenomen. Op 17 mei waren er drie snaveltjes te zien en een week later vier. Op hetzelfde moment werd er ook een dood jong onder het nest gevonden. Er waren dus vijf jonge Ooievaars dit jaar. Een aantal van vijf is nagenoeg onmogelijk voor de ouders om groot te brengen. Dit kan hooguit onder de meest optimale omstandigheden, waarbij het weer meewerkt en het voer voor het oprapen ligt. En dat het weer niet mee wilde werken hebben we allemaal geweten. Eind mei sloeg in menig huis de centrale verwarming automatisch aan en in de nacht van 1 op 2 juni hadden we zelfs nachtvorst. Met al die nattigheid en kou zijn zelfs de vleugels van een volwassen Ooievaar niet genoeg om vier jongen te beschermen. Op 29 mei werd er weer een dood jong onder het nest gevonden. En alsof dit nog niet voldoende was, werd deze koude en natte periode direct gevolgd door een bijna-hittegolf. De jonge Ooievaars hebben het dus behoorlijk voor de snavel gehad. We hadden dan ook niet verwacht dat we uiteindelijk nog drie kwieke jongen over zouden houden. Mede hierdoor en door reeds geplande vakanties is het er dit jaar dan ook niet van gekomen om de jongen te ringen en een naam te geven. Gelukkig vliegen alle vogels zonder ring en naam ook prima en zijn we dit jaar blij als deze drie gezond en wel de Schoklandweg verlaten en op avontuur gaan naar het zuiden. Hieronder een mooie foto die Hans Verhoeven middels digiscoping (met een digitale camera door een telescoop fotograferen) op 7 juni van het gezin heeft gemaakt.

Voor het eerst sinds de Ooievaars in 1994 aan de Schoklandweg zijn gaan broeden hebben we tijdens het opgroeien van de jongen bij moeten voeren. Het was tijdens de hittegolf zo droog en de grond was zo hard, dat de ouders geen voedsel voor de jongen konden vinden. Uiteindelijk trok Ooievaar Dirk de stoute schoenen aan en daalde neer op het gras voor de woonkamer. Vervolgens begon hij met z'n snavel tegen het woonkamerraam te tikken alsof hij wilde zeggen: "Wij redden het met z'n tweeën niet meer, we kunnen wel wat hulp gebruiken." De jongen groeiden voorspoedig en op 14 juli maakten zij hun

eerste vlucht vanaf het nest. Een maand later, op 13 augustus, verscheen er boven de zuidkant van Losser een groep van 14 Ooievaars die op een thermiekbel in zuidwestelijke richting afgeden. Deze groep was te aantrekkelijk voor onze jonge Ooievaars en zij hebben zich dan ook direct aangesloten. Dat was het laatste wat we van de jongen gezien hebben en mogelijk ook zullen zien. Aangezien ze ongeringd zijn, zullen we nooit weten wat er van hen terecht is gekomen. Een paar weken later op 6 september hebben Dirk en Aramis 's morgens het nest verlaten en zijn ze 's avonds niet meer teruggekeerd. Ook de dagen daarna hebben ze zich niet meer laten zien. Op 22 september hebben leden van de vogelwerkgroep een steiger opgebouwd tegen de voorgevel van het huis aan de Schoklandweg en is er begonnen met de schoonmaak van het nest. De volgende dag werd het nest opnieuw opgebouwd, tevens werd een deel van de Dinkeloever gesnoeid, zodat er weer uitzicht kwam op dit prachtige riviertje. Tijdens deze werkzaamheden werd meer dan zeven keer een IJsvogel waargenomen. Ook werden er een aantal rivierkreeften gevangen. Determinatie door deskundigen in de dagen hierna leerde ons dat het hierbij ging om de Amerikaanse Rivierkreeft en de Californische Rivierkreeft.

Op 9 december stond Dirk al weer op het dak van de Schoklandweg. Na een korte inspectie van het nest bleek al gauw dat hij het niet geheel met onze ideeën eens was. Hij is dan ook direct begonnen met de restauratie van de door ons gesloopte uitbouw aan de voorzijde van het nest. Indien de winter zo mild blijft zoals hij nu, op 1^e Kerstdag, is, dan zal dat voor Dirk geen probleem op gaan leveren. Het wachten zal dan zijn op Aramis, die naar verwachting ergens in februari zal komen.

Midwintertelling watervogels 2006

Telling

De telling gebeurt in het kader van de jaarlijkse midwintertelling van watervogels, die in het gehele land in het weekeinde in het midden van januari wordt gehouden. Deze tellingen zijn een onderdeel van de International Waterfowl Census die door Wetlands International (WI) wordt georganiseerd. De bedoeling van de tellingen is het volgen van de aantalontwikkelingen en populatiegroottes van watervogels. De gegevens worden o.a. gebruikt bij de identificatie van (potentiële) Ramsargebieden en voor gebieden die gerangschikt kunnen worden onder de EU Vogelrichtlijn (*Voslamber, Van Winden, Van Roomen 2000*).

In Twente is slechts één monitoringgebied voor watervogels aanwezig en dat is het gebied van de Engbertsdijkvenen. De Regge, Dinkel en Oelemars en andere waterpartijen zijn dus van secundaire betekenis, maar leveren behoorlijk wat regionaal belangrijke gegevens op. Jaarlijks wordt door SOVON verslag gedaan van het landelijk onderzoek en staan onze gegevens als kleine stipjes op de verspreidingskaartjes.

Weer

De tellingen vonden dit jaar plaats op zaterdagmorgen 14 januari 2006. De weersomstandigheden waren gunstig. Het was geheel onbewolkt met een zwakke oostenwind en een temperatuur rond het vriespunt. Alle wateren waren ijsvrij, behalve het aangrenzende ondergelopen grasland, ondiepe waterpartijen en sloten. De waterstand was normaal en de Dinkel was niet buiten zijn oevers getreden.

Resultaten

De resultaten van de tellingen staan in onderstaande tabel. Het betreft uitsluitend ter plaatse aanwezige vogels op of bij het water. Invallende en afvliegende vogels zijn ook meegeteld. Voor het eerst is dit jaar ook een gedeelte van het Omleidingskanaal geteld.

Soort	Dinkel	Oelemars	Omleidingskanaal
Dodaars	1		1
Aalscholver			1
Blauwe Reiger	6	1	2
Knobbelzwaan		2	
Nijlgans	2		2
Soepgans		5	
Smient		6	
Krakeend		20	
Wintertaling	6	4	
Wilde Eend	187	753	50
Pijlstaart		1	
Tafeleend		2	
Kuifeend			3
Waterhoen	25	1	1
Meerkoet	19	26	24
Kievit		1	
Watersnip	1		
Kokmeeuw	15	54	
Ijsvogel	1		2
Totaal	263	876	86
Aantal soorten	10	13	9

Met dank aan de vele tellers die zich hebben ingespannen een volledig beeld te verkrijgen van de aanwezige watervogels op de Twentse wateren. In totaal hebben negen tellers meegedaan.

De Oelemars in 2006

Ligging

De Oelemars is een zandafgraving ten zuidoosten van Losser, pal tegen de grens met Duitsland ter hoogte van klooster Bardel. De zandafgraving is omringd door open weiden en akkers, een zanddepot en lage begroeiing, met aan de randen hier en daar riet en lisdodde. Het gebied van de Oelemars wordt begrensd door de Ravenhorsterweg, de Grensweg en de Drielandweg.

Werkzaamheden

Dit jaar heeft de vogelwerkgroep op de Oelemars de volgende werkzaamheden uitgevoerd:

Voor- en najaarstrektelling

Afwerken oeverwaluwwal met zand en schoonmaken nestgangen

BMP Oelemars/Zandbergen

Vlinder- en libelleninventarisaties

Soortenaantal

Vanaf 1983 zijn er tot nu toe 227 vogelsoorten geregistreerd. De telling geschiedt middels de Officiële Losserse Oelemars Lijst (de OLOL), waarbij om misverstanden te voorkomen ook broedvogels van exotische herkomst als Fazant, Nijlgans, Carolina-eend en Mandarijneend meegeteld worden. Dit jaar werd een record aantal soorten vastgesteld. Wellicht dat het volgen van voor- en najaarstrek tot het bijzondere resultaat van 176 waargenomen soorten in één jaar tijd heeft geleid.

Jaarlijkse soortenaantallen

2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
136	167	161	166	172	172	176

Broedvogels

De broedvogels op de Oelemars/Zandbergen is elders in dit jaarverslag opgenomen.

Soortenlijst

De Oelemarslijst werd dit jaar uitgebreid met vijf soorten, zodat de teller eindigde op 227:

223 Taigaboomkruiper

22-01-06

Ben Hulsebos ontdekte een Taigaboomkruiper op de Grensweg net voorbij de oeverwaluwwand

224 Grauwe Kiekendief

17-04-06

Tijdens een trektelling zag Marc Bulte om 12:20 uur een groep van 60 Stormmeeuwen overkomen. Wat hem direct opviel in de groep was de vogel die er onder vloog en constant door de meeuwen belaagd werd. Het ging hier om een Grauwe Kiekendief (m), een nieuwe soort voor de Oelemars. De kiekendief is in noordelijke richting afgevlogen.

225 Purperreiger

24-05-06

Morgenstond heeft goud in de mond. Om 6:05 uur zag Ben Hulsebos een Purperreiger in zuidwestelijke richting over het zanddepot vliegen..

226 Noordse Stern

08-06-06

Om 14.15 uur zagen Leo Hassing en Ben Hulsebos vanuit de observatiehut op de Oelemars een stern vliegen. Aangezien de filmploeg voor opnamen voor de provinciale documentaire "Grond voor Natuur" een half uur te laat was, konden zij de vogel een half uur lang observeren. Eerst werd gedacht aan Visdief, maar toen de stern dichterbij kwam konden de volgende kenmerken worden genoteerd: Kleed als Visdief, maar met een egaal lichte bovenzvleugel zonder de wig van de Visdief, smal zwart randje langs achterkant handpennen op ondervleugel, bloedrode snavel zonder zwarte punt. Gedrag als Zwarte Stern, sierlijk vliegend en pikkend op het wateroppervlak, traspgevijs

dalend voordat er gedoken werd. Al deze kenmerken wijzen op Noordse Stern, zodat we weer een nieuwe soort aan de Oelemarslijst kunnen toevoegen.

227 Rosse Grutto

20-09-06

Vanmorgen om 10:30 uur noteerde Rinus Baayens de 227^e soort voor de Oelemars. Er streken twee Rosse Grutto's voor de hut neer om daar kortstondig te foerageren.

Bijzondere soorten

Uit de lijst van 176 vogelsoorten van dit jaar zijn er enkele uitgelicht en hebben we het aantal waargenomen exemplaren vermeld. De meeste gegevens komen van Telpost Oelemars. Exoten waren Kokardezaagbek en Bahamapijlstartaar.

Soort	Aantal	Soort	Aantal	Soort	Aantal
Geoorde Fuut	8	Kraanvogel	125	Velduil	1
Grote Zilverreiger	17	Kluut	8	Draaihals	1
Zwarte Ooievaar	3	Bontbekplevier	14	Boomleeuwerik	132
Kleine Zwaan	35	Drieteenstrandloper	4	Strandleeuwerik	1
Wilde Zwaan	1	Steenloper	1	Duinpieper	1
Taigarietgans	8	Bonte Strandloper	27	Waterpieper	39
Kleine Rietgans	3	Temmincks Strandloper	1	Roodkeelpieper	1
Zomertaling	5	Bosruiter	3	Beflijster	1
Nonnetje	3	Witgat	41	Taigaboomkruiper	1
Zeearend	1	Zwarte Ruiter	9	Klapekster	5
Visarend	18	Groenpootruiter	64	Europese Kanarie	2
Rode Wouw	18	Rosse Grutto	2	Ijsgors	3
Zwarte Wouw	1	Bokje	1	Ortolaan	2
Wespendief	54	Kemphaan	5		
Slechtvalk	9	Zwartkopmeeuw	1		
Smelleken	32	Dwergmeeuw	1		
Bruine Kiekendief	36	Visdief	3		
Blauwe Kiekendief	12	Noordse Stern	1		
Grauwe Kiekendief	2	Zwarte Stern	15		

Aanvraag subsidie

In samenwerking met Natuur en Milieu Overijssel is zeer veel tijd en energie ingezet om een aanvraag voor subsidiëring in het kader van de Herstructureringswet van de grond te krijgen. Het van oorsprong gemeentelijke plan om tijdens de LAGA eilandjes en slikvelden aansluitend op de huidige plas-drassituaties te realiseren, is weer ter hand genomen. Met alle betrokkenen, d.w.z. Provincie, NMO, Gemeente Losser, Texploza (Temmink), VWG IVN-Losser, eigenaren van naburige landbouwbedrijven en minicampings, Uitvoeringscommissie Landinrichting Losser en de Gebiedsmakelaar is op een bijeenkomst in Marktzicht hierover gebrainstormd. Het plan kreeg groen licht en na een tweede bijeenkomst met de direct betrokkenen is de aanvraag door NMO op papier gezet.

Na een aanvankelijk enthousiast onthaal door het College is er daarna plotseling stevig op de rem getrapt en moest het plan ondergebracht worden in een totaalvisie Oelemars/Zandbergen, waarvan door het College is toegezegd deze eind 2006 te gaan ontwikkelen. Van de mogelijkheid om de €13.400,- subsidie alsnog aan te vragen is door de Gemeente Losser geen gebruik gemaakt. De toekomst zal duidelijk maken of dit plan ter versterking van de natuurwaarden op de Oelemars en de economische waarden voor de Gemeente Losser binnenkort werkelijkheid wordt.

De inspanningen van VWG IVN-Losser hebben er wel toe geleid dat de Provincie Overijssel ons heeft verzocht medewerking te verlenen aan de totstandkoming van de documentaire "Grond voor Natuur", waarbij een gedeelte van de opnamen op de Oelemars zijn gedraaid en waarbij interviews werden afgenomen met medewerkers van Texploza, de Provincie Overijssel, NMO en VWG IVN-Losser.

Tot slot

Aan bovenstaande lijsten is te zien dat een bezoek aan de Oelemars zeker de moeite waard is. Hoewel er ook momenten zijn dat er wat minder vogels zijn, is het meestal wel raak.

Helaas is er nog steeds verstoring door hondenuitlaters, loslopende honden, vissers en badgasten, hetgeen af en toe voor grote onrust zorgt onder de vogelbevolking. Door frequent ingrijpen door de politie en jachtopzieners kon de grootste overlast worden beperkt. Wel hebben we de indruk dat het aantal verstoringen het afgelopen jaar toegenomen is, zeker wat betreft de illegale vissers. Steeds meer mensen beseffen dat de Oelemars voor Losser een uniek natuurgebied dichtbij huis biedt en het is daarom zo jammer dat de rust en de natuurbeleving door illegale betreding, jakkerende auto's en scooters en schreeuwende jongeren wordt verstoord. De observatiehut heeft het in de loop der jaren ook moeten ontgelden en er is inmiddels 40% van de luiken vernield, er is een poging tot brandstichting gedaan, er is graffiti aangebracht, vuurwerk afgestoken, de prullenbak is gesloopt, er is dakbedekking weggenomen en de plexiglazen panelen zijn met scherpe voorwerpen bekrast. Ook is de hut diverse keren als toilet gebruikt. Toch maakt de hut door de zorg van de VWG en de gemeente Losser een verzorgde indruk.

Grauwe Ganzen, Wilde Eenden en Aalscholvers op de Oelemars

Telpost Oelemars 2006

Inleiding

Het met prepensioen gaan van een van de tellers heeft een positief resultaat gehad op het aantal teluren op de telpost. Zowel in het voorjaar als in het najaar zijn de aantallen geïnvesteerde uren aanzienlijk toegenomen, zodat het aantal waargenomen soorten is gestegen. Dat meer uren in het veld niet altijd leidt tot hogere aantallen doortrekkers bewijst de najaarstrek. Het wel of niet over de in het uiterste westen van de hoofdtrekbaan liggende Oelemars vliegen van Houtduiven kan tot tienduizenden vogels verschil uitmaken. En dat is inderdaad dit jaar gebeurd.

Ligging

Telpost Oelemars ligt midden in het cultuurland. De post ligt in zeer open gebied met een uitstekend uitzicht rondom. De post ligt temidden van maïsakkers en weilanden op de verharde toegangsweg tot het zanddepot aan de oever van een zandwinningplas. Er zijn veel afrasteringen tussen de percelen. De weg is afgesloten voor het publiek. De telpost heeft afgezien van het water van de zandwinningplas en een klein slikveld geen bijzondere factoren die tot microstuwing kunnen leiden en is vergelijkbaar met iedere andere plaats in het Twentse boerenlandschap.

Een panoramafoto van de telpost (360 graden) is te vinden op www.oelemars.com onder de knop trek telling.

Voorjaarstrek

De resultaten

Er is geteld van 23 januari t/m 6 mei 2005. Er zijn 51 tellingen uitgevoerd, soms lang soms kort, afhankelijk van de weersgesteldheid en de temperatuur. Soms was het zo koud met daarbij een venijnige wind dat tellingen voortijdig zijn afgebroken. Tijdens de tellingen hadden we dit jaar weinig belemmerende weersfactoren:

Neerslag	3 tellingen
Dichte mist	3 tellingen
Zuidwestelijke wind 4 Bf of meer	7 tellingen

Op www.trektellen.nl zijn de resultaten eveneens te zien en kunnen er bewerkingen worden gemaakt. Zo kunnen er grafieken per soort getoond worden en verspreidingskaartjes van Nederland worden gemaakt om de doortrekpatronen per soort over het land te zien. Ook is het mogelijk het aandeel van Telpost Oelemars in het landelijk geheel van telposten te zien.

In vetdruk zijn de soorten aangegeven die zo schaars zijn, dat ze in het Sovon-monitoringproject Bijzondere soorten Niet-broedvogels zijn opgenomen.

Mijlpaal voorjaarstrek

Op 6 mei was de afsluitende voorjaarstelling 2006. Om 6:20 uur vloog een Visarend in noordoostelijke richting langs de telpost, om 7:15 uur gevolgd door een Bruine Kiekendief. Rond 8:00 uur passeerde een Boerenzwaluw als 50.000^e vogel van dit voorjaar de telpost, net vooraf gegaan door een Draaihals. De telling werd om 9:30 uur beëindigd. Op dat moment waren er exact 1000 teluren op de telpost Oelemars volgemaakt, sinds de opening van de telpost op 1 september 2001.

Enkele dagtotalen:

27 maart	Aalscholver	133	13 maart	Rode Wouw	4
20 maart	Ooievaar	4	24 maart	Kraanvogel	82
12 feb.	Kleine Zwaan	35	20 maart	Kievit	1740
23 jan.	Toendrarietgans	120	23 april	Zwarte Ruiter	6
27 maart	Kolgans	5902	22 april	Groenpootruiter	17
18 feb.	Grauwe Gans	235	1 april	Kokmeeuw	515
28 maart	Brandgans	17	27 maart	Houtduif	1745
15 april	Bergeend	10	21 maart	Koolmees	30
12 maart	Pijlstaart	11	18 feb.	Grote Barmsijs	6

Vooral 27 maart was een topdag in de voorjaarsrek. In 3,5 uur trokken 8392 vogels over de telpost. Kleine Zwaan, Kleine Rietgans, Brilduiker en Nonnetje waren nieuwe telpostsoorten. Het soortenaantal met 105 soorten betekende een nieuw voorjaarsrecord in het Twentse voorjaarsrek.

Tussen 29 maart en 14 april is ook enkele keren 's avonds geteld. Het bleek dat in die periode tegen de avond grote aantallen meeuwen (Kokmeeuw, Stormmeeuw, Zilvermeeuw en Kleine Mantelmeeuw) zeer hoog in noordoostelijke richting vlogen.

Top-10

De top 10 in dit voorjaar werd door de volgende soorten bepaald:

Kolgans	14255	Kokmeeuw	1822
Houtduif	11536	Vink	1267
Kievit	5134	Wilde Eend	877
Kramsvogel	4427	Veldleeuwerik	808
Spreeuw	2646	Graspieper	764

Najaarsrek

De tellingen

De najaarsrek werd tussen 26 juli en 17 december gevolgd. Er werden 94 ochtendtellingen verricht, een verdubbeling ten opzichte van vorig jaar. Ongunstige factoren waren regen (23 tellingen), harde wind (6 tellingen) noordoostelijke wind (4 tellingen) en mist (13 tellingen), maar bij de meeste tellingen waren de weersomstandigheden over het algemeen vrij gunstig.

De resultaten

Het belangrijkste is natuurlijk het uiteindelijke telresultaat. In de 94 tellingen werden gedurende 337,75 teluren in totaal 127 soorten met in totaal 213.635 vogels overvliegend gezien. Een aantal van 127 soorten gedurende de najaarsrek betekent een nieuw soortenrecord voor Twente, dat tot nu toe op 119 soorten stond (Oelemars 2005).

Het totaal aantal vogels is beduidend minder dan vorig jaar. Dit is geheel en al te wijten aan een meer zuidelijke verplaatsing van de hoofdtrekbaan van de Houtduif, waarvan we er dit jaar zo'n 100.000 minder hebben gezien.

Er waren voor telpost Oelemars zeven nieuwe soorten in de trektelling: Zeearend, Bokje, Steenloper, Velduil, Duinpieper, Winterkoning en Kleine Karekiet. Nieuw in de najaarsrek waren Zomertaling, Dwergmeeuw, Visdief en Koekoek.

Voor 59 soorten werden nieuwe records gevestigd. Van enkele soorten werden zelfs beduidend hogere aantallen genoteerd dan in voorgaande jaren, o.a. bij rietgans, Grauwe Gans, Kolgans, Nijlgans, Wespandief, Blauwe Kiekendief, Sperwer, Visarend, Smelleken, Slechtvalk, Bontbekplevier, Groenpootruiter, Kleine Mantelmeeuw, Boomleeuwerik, Waterpieper, Grote Gele Kwikstaart, Witte Kwikstaart, Kramsvogel, Koperwiek, Tjiftjaf, Vink en Rietgors.

De laagste aantallen in de afgelopen jaren voor jaarlijkse soorten werden vastgesteld voor Grote Bonte Specht en barmsijs. Door de start van de telpost al in juli te laten plaatsvinden zijn er veel hogere aantallen van de Gierzwaluw, Oeverzwaluw, Boerenzwaluw en Huiszwaluw genoteerd. Er waren dit najaar geen invasies.

Het totaal aantal soorten dat als doortrekker op de telpost is gezien bedraagt thans 156. Dit is inclusief exoten, maar zonder ondersoorten. De resultaten werden na iedere telling gepubliceerd op onze website www.oelemars.com en op de landelijke website www.trektellen.nl

Op de landelijke website zijn diverse bewerkingen mogelijk: o.a. voor doortrekpatronen, dagrecords, totaaloverzichten, enz.

In het volgende overzicht zijn de resultaten gedurende de najaarsrek van telpost Oelemars aangegeven. Dikgedrukt staan vogelsoorten die zo schaars zijn dat hun verspreiding landelijk door SOVON (Samenwerkende Organisaties Vogelonderzoek Nederland) wordt bijgehouden. Uit het overzicht kunnen geen conclusies worden getrokken. Daarvoor zijn onze tellingen te steekproefsgewijs.

Grote aantallen

Hoogtepunten tijdens de najaarstrek qua aantallen waren dit jaar o.a.:

23 Wespddieven op 12-8
97 Gele Kwikstaarten op 2-9
1256 Boerenzwaluwen op 8-9
5 Boomvalken op 9-9
7 Bontbekplevieren op 12-9
4 Visarenden op 16-9
6 Smellekens op 8-10

30 Boomleeuweriken op 14-10
47 Sperwers op 17-10
339 Buizerds op 17-10
1373 Kramsvogels op 13-11
130 Toendrarietganzen op 28-11
381 rietganzen op 10-12

Opmerkelijk

Dinsdag 17 oktober zal bij Telpost Oelemars de boeken ingaan als Dolle Dinsdag. Toen de balans werd opgemaakt bleken er op deze gedenkwaardige dag 10 roofvogelsoorten (een nieuw record voor de telpost) te zijn gepasseerd:

Wespddief	1	Havik	1
Rode Wouw	1	Sperwer	47
Zeearend	1	Buizerd	339
Bruine Kiekendief	1	Torenvalk	1
Blauwe Kiekendief	1	Smelleken	3

Voor Buizerd en Sperwer konden nieuwe dagrecords worden opgetekend. Voor de Buizerd stond deze nog op 196 op 16-10-2005 en voor de Sperwer op 45 op 20-10-2001.

De doortrek ging dit jaar langer door dan in andere jaren. Normaal stopt Telpost Oelemars begin december, maar dit jaar zijn we nog tot 17 december doorgestaan vanwege het feit dat er in december nog redelijke aantallen vogels doortrokken.

De trek van de Houtduif bleef tot 12 december aanhouden (nog meer dan 1000 vogels). Uit bovenstaande tabel (afkomstig uit www.trektellen.nl) blijken er grote verschillen in de doortrekpatronen in 2005 en 2006 te zitten. De piek in het najaar lag in 2006 drie weken later dan in 2005. Ook zijn de vogels dit jaar veel zuidelijker over Nederland getrokken. Een verschijnsel dat zich ook heeft voorgedaan bij de Kraanvogels. De nieuwe tussenstop in de Diepholzer Moorniederung ten noorden van Osnabrück zal vermoedelijk tot een meer zuidelijk doortrekpatroon kunnen leiden. De laatste grote groepen Vinken vlogen nog op 24 november. Waarschijnlijk onder invloed van de voor de tijd van het jaar hoge temperaturen en de beschikbare hoeveelheden voedsel, zagen de vogels niet de noodzaak veel haast te maken. Pas toen het uitgebreide hogedrukgebied met veel nevel en mist zich in de tweede helft van december ontplooidde, stakte de aanvoer van vogels.

Mijlpaal najaarstrek

Op 26 oktober was het wederom een prachtige dag in de wereld van het trektellen. Vanaf de start om 8:05 uur ging het meteen op volle toeren. Ruim 16.000 vogels werden in de eerste twee uren geteld. Het waren vooral de Houtduiven, Koperwieken en Vinken die voor de aantallen zorgden. Om 9:20 uur passeerde een Koperwiek als miljoenste vogel de telpost Oelemars.

We hadden er op dat moment als telpost 1246 uur tellen verdeeld over 354 tellingen op zitten sinds de opening van de telpost op 1 september 2001.

De top-10

De top-10 van Telpost Oelemars bestond dit najaar uit:

1	Houtduif	6	Kramsvogel
2	Vink	7	Veldleeuwerik
3	Spreeuw	8	Graspieper
4	Koperwiek	9	Kievit
5	Boerenwaluw	10	Kolgans

De top-10 van de afgelopen 6 jaren is als volgt:

1	Houtduif	500.210	6	Veldleeuwerik	19.816
2	Vink	162.519	7	Kramsvogel	16.276
3	Spreeuw	86.909	8	Kievit	15.496
4	Koperwiek	38.561	9	Graspieper	15.331
5	Boerenwaluw	21.000	10	Kolgans	10.182

Vergeleken met andere telposten in Twente worden er op de Oelemars meestal hoge aantallen en een grote soortenrijkdom genoteerd. Kennelijk is de combinatie van bosgebieden, open water van de zandafgraving, slikvelden en een zeer weids uitzicht met daarbij een ligging binnen de hoofdtrekbaan van de Houtduif succesvol.

In landelijk opzicht zijn we dit jaar door de investering in meer teluren opgerukt naar de 23^e plaats, als we de gemaakte teluren van alle 95 telposten in Nederland met elkaar vergelijken

Plaatselijke soorten

Elke telpost krijgt te maken met plaatselijke soorten die net doen of ze trekvogel zijn. Het betreft dan verplaatsingen die te maken hebben met slaap- en foerageertrek. Het is niet altijd gemakkelijk deze plaatselijke soorten uit te sluiten, zeker niet als de slaap- en foerageertrek ook nog in de trekrichting ligt. Bij de Oelemars verblijven grote groepen Aalscholvers, Wilde Eenden, Nijlganzen, Kokmeeuwen, Oeverzwaluwen, Houtduiven, Veldleeuweriken, Witte Kwikstaarten, Ringmussen, Kneutjes, Spreeuwen, Kauwen, Roeken, Zwarte Kraaien, Eksters en Geelgorzen. Bij de tellingen is dit plaatselijke luchtverkeer zo goed mogelijk uitgesloten.

Dankwoord

Liefst 41 vogelaars hebben hun medewerking verleend aan het bemannen van de telpost. We kunnen van een duidelijk toenemende belangstelling voor het trektellen spreken. De telpost biedt dan ook volop gelegenheid tot het waarnemen van bijzondere soorten en hoge aantallen vogels. Zonder de inzet en het doorzettingsvermogen van de tellers zou de telpost niet kunnen functioneren. Alle medewerkers van de telpost worden dan ook dank gezegd voor hun inspanningen. Ook gaat onze dank uit naar de firma Temmink en Mevr. ter Denge voor hun toestemming om op hun grondgebied op en naast de toegangsweg de tellingen te mogen uitvoeren.

De coördinatie was ook dit jaar in handen van Ben Hulsebos en Sander Wansing.

Soorten en aantallen Telpost Oelemars 2004 t/m 2006

Soortnaam	Voorjaar			Najaar		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Fuut		1		3	2	7
Aalscholver	518	535	575	1480	1581	1838
Grote Zilverreiger			3	7	5	10
Blauwe Reiger	68	108	79	49	62	69
Ooievaar	4	3	7	24	2	2
Zwarte Ooievaar						2
Knobbelzwaan	8	14	14	6	7	13
Kleine Zwaan			35			
Wilde Zwaan					13	
Rietgans spec.	63	32	334	184	155	848
Toendrarietgans			196		22	216
Kleine Rietgans			1			
Kolgans	17347	705	14255	2419	2553	3879
Grauwe Gans	304	174	602	1010	911	1593
Gans spec.	206	228	676	1078	1262	1182
Brandgans	26		23	1	1	
Grote Canadese Gans		3	2	40		42
Nijlgans	8	10	40	41	31	134
Casarca					14	
Bergeend	2	3	15		4	1
Smient		13	39	12	21	15
Wintertaling		17	5	1	7	12
Wilde Eend	270	281	877	1705	2101	551
Pijlstaart	24	22	12	2	27	3
Slobeend		13		3	31	21
Zomertaling	1		1			1
Tafeleend			4	6	66	37
Kuifeend	4	4	8	2	44	17
Brilduiker			6			
Nonnetje			2			
Grote Zaagbek	1	2	3			5
Wespendief				16	4	46
Zwarte Wouw		2				
Rode Wouw	7	3	10	3	5	5
Zeearend						1
Bruine Kiekendief	8	7	6	10	26	23
Blauwe Kiekendief	3	3	2	1	2	10
Grauwe Kiekendief			1			
Havik		5		10	3	2
Sperwer	47	55	49	118	240	368
Buizerd	176	210	153	441	637	864
Visarend	3	3	2	5	3	9
Torenvalk	13	6	3	13	39	40
Smelleken	4	7		10	6	30
Boomvalk	1	2	2	5	7	10
Slechtvalk	1				2	8
Kraanvogel	195	52	117	2	188	
Scholekster	10	26	15			1
Morinelplevier					1	
Kleine Plevier	1	10	4		1	2
Bontbekplevier				5	2	12
Goudplevier	17	238	1	20	24	13
Zilverplevier					3	
Kievit	3667	2534	5134	1820	4085	4100

Soortnaam	Voorjaar			Najaar		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Bonte Strandloper				48	8	4
Temmincks Strandloper					1	
Kemphaan	8	4	1	6	1	2
Watersnip	8	4	2	41	41	59
Bokje						1
Grutto	4	2	1			
Regenwulp			5			
Wulp	11	10	18	5	8	4
Zwarte Ruiter		1	7			1
Tureluur	5	3	6		1	1
Groenpootruiter	18	1	22	3	6	16
Witgat	14	14	11	3	6	11
Bosruiter	1			4	1	2
Oeverloper			3		1	3
Steenloper						1
Kleine Jager				1		
Dwergmeeuw	19					1
Kokmeeuw	633	862	1822	165	304	551
Stormmeeuw	76	53	335	17	4	16
Kleine Mantelmeeuw	15	32	71	13	14	27
Zilvermeeuw	30	18	87	107	48	58
Zwarte Stern	2		1	6		6
Visdief		1				2
Holenduif	89	59	79	162	405	244
Houtduif	3409	6091	11536	36.809	175.548	76.105
Turkse Tortel	5	7	15	52	305	85
Zomertortel		4		1	15	4
Koekoek			1			1
Gierzwaluw	37	173	120	89	40	148
Draaihals			1	1		
Groene Specht	1					
Zwarte Specht	2	1			1	1
Grote Bonte Specht	5	2	2	7	12	3
Kleine Bonte Specht			1	1	1	
Boomleeuwerik	3	1	16	35	57	116
Veldleeuwerik	280	321	808	1757	4507	5595
Strandleeuwerik				1		1
Oeverzwaluw	5	13	24	32	33	84
Boerenzwaluw	228	282	551	3615	4028	7136
Huiszwaluw		16	4	291	205	496
Boompieper	13	20	15	57	134	123
Graspieper	2409	1737	764	4342	1429	4264
Waterpieper	7	9	3	10	15	34
Roodkeelpieper					1	1
Duinpieper						1
Gele Kwikstaart	69	73	123	214	378	468
Noordse Kwikstaart		1				
Grote Gele Kwikstaart	5	3	7	16	37	73
Witte Kwikstaart	144	292	256	835	957	1414
Winterkoning						2
Roodborst					4	1
Heggenmus		3	1	48	204	148
Zwarte Roodstaart	2	2	3	1	8	11
Gekraagde Roodstaart				1		2
Paapje	7	1	1	7	17	20
Roodborsttapuit	1	1	2	1	5	2

Soortnaam	Voorjaar			Najaar		
	2004	2005	2006	2004	2005	2006
Tapuit	21	12	14	24	31	32
Beflijster			1	1		
Merel	14	16	1	27	120	73
Kramsvogel	2272	6075	4427	2769	2216	6336
Zanglijster	17	14	71	252	313	361
Koperwiek	434	3389	185	3827	9686	15.550
Grote Lijster	67	31	38	312	345	208
Rietzanger				1		
Kleine Karekiet						3
Grasmus	2					1
Tjiftjaf				36	34	85
Fitis				1		3
Goudhaan				2	14	7
Staartmees				20	84	80
Zwarte Mees				2	189	3
Matkop				2		2
Glanskop			1	2	3	
Pimpelmees		3	12	118	215	159
Koolmees	1	9	63	54	156	176
Wielewaal	1	4	1		3	
Klapekster			1		2	4
Gaai	2	113		329	22	
Ekster	3	12	16	8	2	5
Kauw	480	396	483	1303	2176	529
Russische Kauw		1			1	
Roek	467	16	124	208	321	281
Zwarte Kraai	73	106	94	91	50	56
Spreeuw	1104	5463	2646	19.030	21.616	16.919
Ringmus	15	6	14	385	383	427
Vink	2015	4868	1267	12.704	39.149	55.567
Keep	5	3	9	164	932	661
Europese Kanarie				3	2	1
Groenling	59	66	91	213	469	465
Putter	45	5	2	34	122	34
Sijs	66	37	191	20	544	89
Kneu	329	173	152	822	1387	1590
Barmsijs spec.		1	9	4	114	2
Kleine Barmsijs					1	
Grote Barmsijs			8		24	
Kruisbek		1		41	58	28
Goudvink		3	9	17	40	12
Noordse Trompet Goudvink				1	11	
Appelvink	4	7	11	4	23	3
Sneeuwgors				1		
IJsgors					4	3
Ortolaan					1	2
Geelgors	31	16	5	61	73	95
Rietgors	23	34	71	138	233	391
Totaal	38122	36328	50075	102.401	284.165	213.635
soorten (incl. exoten)	89	100	105	111	119	127
uurgemiddelde	411	395	382	814	1496	633
teluren	92,75	92	131	125,75	190	337,75

Broedvogelonderzoek 2006

Het broedvogelonderzoek in de Gemeente Losser bestaat uit twee gedeelten. In de eerste plaats is dat het al jaren draaiende LSB-onderzoek, een van de vele SOVON-projecten en daarnaast een aanvullend onderzoek naar andere broedvogelsoorten, waarvan het de moeite waard is de populatiegrootte te monitoren.

LSB (SOVON)

De afkorting LSB staat voor Landelijk Soortonderzoek Broedvogels. Bij dit project van SOVON (Vogelonderzoek Nederland) wordt getracht jaarlijks de volledige Nederlandse broedvogel populatie van kolonievogels (bv. Blauwe Reigers, Kokmeeuwen, Oeverzwaluwen en Roeken) en landelijk zeldzame broedvogelsoorten, zoals IJsvogels, Grote Gele Kwikstaarten, Kleine Plevieren, Ooievaars, enz. te tellen. Ook de Vogelwerkgroep Losser doet al jaren aan dit project mee, zowel aan het tellen van alle kolonievogels in de gemeente Losser als aan het inventariseren van zeldzame broedvogels.

Kolonievogels

In Twente bestaat het rijtje kolonievogels uit Blauwe Reiger, Kokmeeuw, Kleine Mantelmeeuw, Oeverzwaluw, Huiszwaluw en Roek. In de gemeente Losser komen daarvan drie soorten voor, nl. Oeverzwaluw, Huiszwaluw en Roek. De kolonies worden jaarlijks in het voorjaar geteld en de resultaten worden via de districtscoördinator van SOVON voor Twente bij het hoofdkantoor van SOVON in Beek-Ubbergen geregistreerd.

Oeverzwaluw

De i.v.m. de LAGA geplaatste permanente oeverzwaluw wand die opgebouwd is uit betonnen elementen met in totaal 240 nestopeningen, was het eerste jaar (2003) al meteen een groot succes. De pas aangekomen Oeverzwaluwen doken meteen op de wand af en lieten het tot nu toe aantrekkelijke zanddepot links liggen. De onderste rij gaten was af en toe aangekrabd, maar niet uitgegraven. Angst voor predatie of hoge waterstanden zal hiervoor ongetwijfeld de oorzaak zijn. In 2006 bestond de kolonie uit 117 broedparen.

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Oelemars	49	43	121	148	95	117
Dinkel/Schokland	2	2	0	0	0	0
Lutterzand	14	0	0	4	9	2

Huiszwaluw

De Huiszwaluwen binnen de gemeente Losser laten een stabilisatie zien t.o.v. van vorig jaar. Hier en daar is er vooruitgang en op andere plaatsen afname. Het bolwerk van deze zwaluwensoort bevindt zich in en bij De Lutte en De Poppe. Na jarenlange afwezigheid in Losser zelf heeft zich één Huiszwaluw gevestigd bij de Bossinkbrug vlak bij de bebouwde kom. Elders in dit jaarverslag bevindt zich meer informatie over de Huiszwaluw.

Roek

Binnen de gemeente Losser zijn momenteel vier kolonies bewoond:

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kraesgenberg/Denekamperdijk	32	49	0	0	0	0
Gildehauserweg bij Dinkieweide	15	7	0	0	0	0
Hoek Grensweg/Gildehauserweg	18	42	41	0	0	0
Brilman/Gildehauserweg	5	30	25	47	86	112
Zoekerweg/Gronausestraat	17	27	54	76	76	66
Rotonde Maria Geboorteker	8	3	8	6	3	0
Smitsbreeuweg	18	0	0	0	0	0
Elferink/Drielandweg	6	0	0	0	0	0
Kennebroeksweg	28	46	83	0	0	0
Losserhof	0	0	10	11	0	0
Bakkerskamp	0	0	1	5	3	5
Ringstation Overdinkel	2	0	0	2	1	1
Begraafplaats Overdinkel	0	5	6	1	0	0
R.K.-kerk Overdinkel	0	0	0	1	0	0
Totaal	149	209	228	149	169	184

De laatste jaren herstelde de roekenpopulatie zich enigszins van de zware slagen die de soort te verwerken heeft gekregen. In 1996 waren er slechts twee kolonies, maar wel met in totaal 563 nesten. De vogels zaten in het processiepark in Overdinkel. In 1998 is deze grote kolonie verjaagd, zodat er binnen de gemeentegrenzen 20 nieuwe kolonies ontstonden met in totaal 326 nesten. Door verdere verstoringen is het aantal nesten in 2001 tot 149 nesten gedaald. In 2005 en 2006 groeide de kolonie aan de Gildehauserweg, zodat er qua aantal weer een licht herstel is.

Zeldzame Broedvogels

Monitoring Steenuil

Voor de monitoring van de Steenuil zijn in 2003 twee telgebieden aangewezen, waar 's nachts drie tellingen zijn uitgevoerd. Een gebied bevindt zich rondom het Ringstation in Overdinkel en het tweede gebied ligt bij de steenfabriek aan de noordkant van Losser. Het betreft gebieden met landelijk gezien zeer hoge dichtheden.

	2003	2004	2005	2006
Steenfabriek	7	8	9	8
Overdinkel	11	12	14	13

Telgebied Losser

Teneinde de aantalontwikkelingen van zeldzame broedvogels goed te kunnen volgen zijn telgebieden die jaarlijks geïnventariseerd worden voor SOVON (Vogelonderzoek Nederland) erg nuttig. Een telgebied kan een nabij gelegen natuurgebied zijn of het werkgebied van een vogelwerkgroep dat ieder broedseizoen volledig wordt onderzocht op zeldzame broedvogels. De jaarlijkse monitoring zorgt er voor dat de gegevens vergelijkbaar zijn.

In 2006 is het wederom gelukt de gehele gemeente Losser op zeldzame soorten te karteren. Een integrale steenuiltelling is in 2006 niet uitgevoerd. Deze intensieve telling zal om de 5 jaar plaats vinden.

De resultaten zien er voor 2006 als volgt uit:

Ooievaar

Het enige paar Ooievaars in Twente heeft het nest op het dak van een woonboerderij langs de Dinkel. Van de 5 jongen zijn er 3 groot geworden.

Brandgans

Op het terrein van zandafgraving de Oelemars hebben 3 paren een territorium gehad. Er is in tegenstelling tot voorgaande jaren niet gebroed.

Kleine Plevier

De Kleine Plevier is een soort van kale terreinen. Al deze "pioniersbiotopen" zijn onderzocht. Het leverde 4 paren op, waarvan een aantal succesvolle broedgevallen. Zowel op de Oelemars als in de Luttermolen zijn in beide gebieden 2 territoria vastgesteld.

Kerkuil

In de gemeente Losser bevonden zich 20 paren Kerkuilen. Deze bevonden zich alle in nestkasten die door VWG-Losser worden gecontroleerd. Van de 20 paren hebben er 18 gebroed.

Nachtzwaluw

Alle heidevelden zijn nagelopen op deze nachtelijke soort. Er konden 14 territoria worden gekarteerd. De verdeling dit jaar was als volgt: Beuninger Achterheide 3 terr., Punthuizen 2 terr., Beuninger Binnenveld 2 terr. en Lutterzand 7 terr.

Middelste Bonte Specht

In 2005 konden 8 territoria, waaronder succesvolle broedgevallen, worden vastgesteld. Dit jaar is de populatie spectaculair gegroeid naar 26 paren. De dichtheid in de kerngebieden Boerskotten en Hooge Lutte nam nog verder toe en van daaruit vestigde de specht zich ook in omliggende geschikte bossen. De verdeling over de Losserse bossen is als volgt:

Boerskotten	5	Beuningen	1
Borgbos	4	Hooge Venterink	1
Paaschberg	3	Hondenstet	1
Alleeweg	3	Duivelshof	1
Kalheupink	2	Koppelboer	1
Kocksbos	1	Hakenberg	1
Meuleman	1	Kruisselt	1

IJsvogel

Hoewel afgelopen winter niet extreem koud was, was gedurende een week een groot deel van het oppervlaktewater dichtgevroren. Gezien deze ongunstige omstandigheden mogen we niet klagen dat in de Gemeente Losser nog 9 territoria van deze beekoeverbewoner zijn opgespoord. De locaties waren: Puntbeek, Omleidingskanaal, Oelemars/Zandbergen, Kribbebrug, Arboretum, Elsbeek, Meuleman, Beuningerstraat en Kampbrug.

Grote Gele Kwikstaart

In de gemeente Losser zijn alle mogelijke locaties uitgekamd op deze beeksoort. Een groot aantal broedt in speciale nestkasten onder de bruggen over de Dinkel. In totaal zijn 31 paren geregistreerd. Een aantal paren kwam in de nestkasten tot twee broedsels en vele jongen zijn geringd.

Behalve deze paren werden op de volgende locaties in het broedseizoen exemplaren waargenomen: Siemertweg, Elfterheurne, Boerskotten. Er werd niet voldaan aan de criteria (2 waarnemingen) om als territorium geteld te mogen worden

Grauwe Klauwier

Kon in 2005 nog een territorium worden vastgesteld, in 2006 moesten we het doen met een (late) waarneming van een mannetje in een geschikt broedbiotoop. Geen territorium dus. want daarvoor zijn minimaal twee waarnemingen nodig.

Europese Kanarie

Dit jaar werden er weer 7 zingende mannetjes aangetroffen. De locaties waren: Ellermansbrug, Ringstation, Hofstraat, Holtinkstraat, Smuddeweg, Glane en Flakenpad.

In onderstaande tabel is een overzicht opgenomen hoe in de loop der jaren deze zeldzame broedvogels zich binnen ons werkgebied hebben ontwikkeld.

Soort	2004	2005	2006
Ooievaar	1	1	1
Brandgans	2	2	3
Smient	0	1	0
Kleine Plevier	3	5	4
Kerkuil	18	20	20
Steenuil	n.g.	83	n.g.
Nachtzwaluw	7	12	14
Middelste B. Specht	2	8	26
IJsvogel	9	11	9
Grote Gele Kwikstaart	29	29	31
Grauwe Klauwier	0	1	0
Europese Kanarie	2	7	7

Overige soorten

Naast dit LSB-onderzoek bestond er de behoefte om uitgebreider onderzoek te doen naar broedvogels. In 2004 zijn we begonnen met een uitgebreide soortenlijst van vogels (zie tabel) waarvan we ieder jaar het aantal territoria willen vaststellen. Aan iedere soort is een soortonderzoeker gekoppeld, iemand die er voor zorgt dat uiteindelijk alle gegevens verzameld worden en dat deze worden opgeslagen in ons archief.

Soort	2004	2005	2006
Fuut		7	8
Dodaars	5	5	6
Grauwe Gans	3	3	5
Kwartel	7	5	2
Watersnip	1	0	1
Grutto			1
Tureluur			3
Veldleeuwerik			9
Boomleeuwerik	6	5	5
Graspieper			2
Gele Kwikstaart			6
Roodborsttapuit	2	5	6
Kruisbek			4

De Futen werden gezien op het Omleidingskanaal (3 paar), Puntbeek (1 paar), De Lutte (2 paar) en de Oelemars (3 paar). De Dodaars bevond zich met 2 paar in het Arboretum, 2 paar in het natuurontwikkelingsterrein aan de oostzijde van het Arboretum en 2 paar in de Hengelheurne. De Grauwe Ganzen hadden 5 broedparen bij het Omleidingskanaal en de Kwartels bevonden zich bij Stroothuizen en Boerskotten. Ook bij Stroothuizen bakende een Watersnip zijn territorium af. De enige Grutto zat in het Beuninger Achterveld en de Tureluurs zaten bij de Oelemars, het Kremersveen en bij de Saller.

In het kader van het Jaar van de Veldleeuwerik zijn alle mogelijke broedlocaties onderzocht. Er werden echter in nog maar twee gebieden Veldleeuweriken aangetroffen, nl. Beuninger Achterveld (5 terr.) en Oelemars (4 terr.). De Boomleeuweriken werden gezien in Stroothuizen, Punthuizen, Beuninger Achterveld en Lutterzand. De Graspieper is al bijna uit de gemeente verdwenen. Er werden maar twee territoria gevonden in het Beuninger Achterveld. Ook waren hier nog vier territoria van de Gele Kwikstaart, die ook nog met twee paren vertegenwoordigd was in de Hengelheurne/Snoeijinksbeek.

De Roodborsttapuiten bevonden zich in het Beuninger Achterveld (3 terr.), Stroothuizen (2 terr.) en Duivelshof-Oost (1 terr.). Op de Duivelshof (2 terr.) en Boerskotten (1 terr.) lieten Kruisbekken zich horen.

Van alle soorten zijn verspreidingskaarten samengesteld. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten hebben een map met verspreidingskaarten ontvangen, zodat hun beheerplannen en subsidieaanvragen door middel van onze gegevens mede afgestemd kunnen worden.

NACHTVLINDERS

Voor het derde jaar op rij zijn op het Ringstation weer nachtvinders geïventariseerd. Maar liefst 168 soorten werden dit jaar gevangen, gedetermineerd en weer losgelaten. Het aantal nachten dat er gevangen werd met de lichtvalkast steeg van 24 in 2004 en 77 in 2005 naar 125 in 2006, zie onderstaande tabel.

Ook het aantal gevangen soorten steeg sterk, omdat met name in het voorjaar en najaar er meer nachten zijn gevangen. In het najaar werd er ook meer met smeer gewerkt, hetgeen meer vlinders en ook weer meer soorten opleverde. Smeer is een lokmiddel gemaakt van appelstroop, keukenstroop, rum en bier. Het lokmiddel wordt op enkele bomen gestreken die dan in het donker regelmatig gecontroleerd worden. Vooral in het vroege voorjaar en de late herfst wanneer er in de natuur nog maar weinig nectar voor de vlinders te vinden is, werkt het smeer uitstekend.

Met name de Piramidevlinder en de Bosbesvlinder lieten zich goed lokken met het smeer. Van de Piramidevlinder werden in 2004 en 2005 respectievelijk 10 en 11 exemplaren gevangen, nu zaten op één avond 15 exemplaren tegelijk op het smeer.

Moeilijk te determineren blijven toch enkele uilensoorten waaronder o.a. de Stofuilen en de Breedvleugeluil. Gelukkig is er dit jaar een nieuwe determinatieatlas voor Nachtvinders uitgekomen waarbij de vlinders ook in hun natuurlijke houding zijn afgebeeld, waardoor het op naam brengen gemakkelijker is.

Dit jaar ook weer enkele zeldzamere soorten gevangen die in Twente nog niet of slechts enkele keren zijn waargenomen. Het betreft hier o.a. de Boksbaardvlinder, Schedeldrager en Variabele w-uil.

Van de meeste soorten zijn digitale foto's gemaakt en deze kwamen goed van pas bij de determinatie door ze op de computer uit te vergroten. Tevens zijn de foto's ook waardevol als archiefmateriaal.

Jaar/maand	maart	april	mei	juni	juli	augustus	september	oktober	november	Totaal
2004						18	5	1		24
2005		1	1	10	20	23	15	6	1	77
2006	1	7	11	15	25	20	21	17	8	125

Tabel 1: Aantal vangdagen per maand

	Latijnse naam	Nederlandse naam	Aantal		Latijnse naam	Nederlandse naam	Aantal
1	Abrostola tripartita	Brandnetelkapje	1	85	Hoplodrina ambigua	Zuidelijke stofuil	5
2	Aethalura punctulata	Berkenspikkelspanner	1	86	Hoplodrina blanda	Egale stofuil	11
3	Agriopsis marginaria	Grote voorjaarsspanner	1	87	Hoplodrina octogenaria	Gewone stofuil	6
4	Agriopsis aurantiaria	Najaarsspanner	4	88	Hydraecia micacea	Aardappelstengelboorder	5
5	Agrochola cellaris	Bruine herfstuil	13	89	Hydriomena furcata	Variabele spanner	2
6	Agrochola lota	Zwartstipvlinder	1	90	Hydriomena impluviata	Groenbandspanner	1
7	Agrochola lychnidis	Variabele herfstuil	1	91	Hylaea prasinaria	Rode dennenspanner	2
8	Agrotis clavis	Geogde worteluil	29	92	Hypena proboscidalis	Bruine snuituil	2
9	Agrotis exclamatoris	Gewone worteluil	59	93	Hypena rostralis	Hopsnuituil	1
10	Agrotis ipsilon	Grote worteluil	9	94	Hypomecis roboraria	Grote spikkelspanner	1
11	Agrotis puta	Putta-uil	15	95	Idaea aversata	Grijze stipspanner	11
12	Agrotis segetum	Gewone velduil	24	96	Idaea biselata	Schildstipspanner	2
13	Alcis repandata	Variabele spikkelspanner	3	97	Idaea fuscovenosa	Dwergstipspanner	1
14	Amphipyra pyramidea	Piramidevlinder	99	98	Idaea seriata	Paardebloemspanner	8
15	Amphipyra tragopogonis	Boksbaardvlinder	2	99	Lacanobia w-latinum	Brede-W-uil	1
16	Apamea monoglypha	Graswortelvlinder	1	100	Lacanobia oleracea	Groenteuil	4
17	Apoda limacodes	Slakrups	3	101	Lacanobia suasa	Variabele W-uil	1
18	Autographa gamma	Gammauil	147	102	Lacanobia thalassina	W-uil	5
19	Axylia putris	Houtspaander	3	103	Laciocampa trifolii	Kleine hageheld	1
20	Biston betularia	Peper en zoutspanner	1	104	Laothoe populi	Populierpijstaart	1
21	Bupalus piniaria	Dennenspanner	3	105	Ligdia adustata	Aangebrande spanner	14
22	Cabera exanthemata	Bruine grijsbandspanner	2	106	Lomaspilis marginata	Gerande spanner	1

	<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Aantal</i>		<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Aantal</i>
23	Cabera pusaria	Witte grijsbandspanner	8	107	Lomographa temerata	Witte schaduwspanner	1
24	Campaea margarita	Appeltak	2	108	Luperina testacea	Gewone grasuil	242
25	Camptogramma bilineata	Gestreepte goudspanner	7	109	Lytmantria dispar	Plakker	1
26	Charanyca trigrammica	Drielijnuil	3	110	Macaria alternata	Donker klaverblaadje	3
27	Chloroclystis v-ata	V-dwergspanner	6	111	Macaria liturata	Gerimpelde spanner	1
28	Chortodes pygmina	Zeggeboorder	1	112	Macaria notata	Klaverblaadje	2
29	Clostera curtula	Bruine wapendrager	2	113	Macrochilo cribrumalis	Stippelsnuituil	1
30	Clostera pigra	Donkere wapendrager	1	114	Mesapamea secalis	Halmrupsvlinder	3
31	Colotois pennaria	Gepluimde spanner	8	115	Mesoligia furuncula	Zandhalmuiltje	4
32	Colostygia pectinataria	Kleine groenbandspanner	2	116	Mesoligia literosa	Duinhalmuiltje	2
33	Conistra rubiginea	Gevlekte winteruil	4	117	Mythimna impura	Stompvleugelgrasuil	27
34	Conistra vaccinnii	Bosbesuil	123	118	Mythimna pallens	Bleke grasuil	1
35	Cosmia trapezina	Hyena	5	119	Noctua comes	Volgeling	11
36	Comibaena bajularia	Gevlekte zomerruil	1	120	Noctua fimbriata	Breedbandhuismoeder	3
37	Caradrina morpheus	Morpheusstofuil	15	121	Noctua interjecta	Kleine huismoeder	3
38	Craniophora ligustri	Schedeldrager	2	122	Noctua janthe	Open-breedbandhuismoeder	3
39	Crocallis elinguaris	Kortzuiger	2	123	Noctua orbona	Zwartpuntvolgeling	2
40	Colocasia coryli	Hazelaaruil	1	124	Noctua pronuba	Huismoeder	95
41	Cossus cossus	Wilgenhoutrups	1	125	Nola cucullatella	Klein visstaartje	1
42	Cymatophorima diluta	Eiken-orvlinder	4	126	Ochropleura plecta	Haarbos	71
43	Cyclophora albipunctata	Berkenoogspanner	1	127	Oligia fasciuncula	Oranjegeel halmuiltje	6
44	Cyclophora porata	Eikenoogspanner	1	128	Oligia strigilis	Gelobd halmuiltje	7
45	Cyclophora punctaria	Gestippelde oogspanner	3	129	Operophtera brumata	Kleine wintervlinder	9
46	Diachrysis chrysis	Koperuil	5	130	Opisthograptis luteolata	Hagedoornvlinder	2
47	Diaphora mendica	Mendicabeer	8	131	Orthosia cerasi	Tweestreepvoorjaarsuil	2
48	Diarsia mendica	Variabele breedvleugeluil	27	132	Orthosia cruda	Kleine voorjaarsuil	3
49	Diarsia rubi	Gewone breedvleugeluil	23	133	Orthosia gothica	Nunvlinder	25
50	Drepana falcataria	Berkeneenstaart	4	134	Orthosia gracilles	Sierlijke voorjaarsuil	1
51	Drepana binaria	Gele eenstaart	30	135	Orthosia incerta	Variabele voorjaarsuil	2
52	Drymonia ruficornis	Maantandvlinder	3	136	Paradrina clavipalpis	Huisuil	1
53	Dryobotodes eremita	Eikenuiltje	4	137	Peribatodes rhomboidaria	Taxusspikkelspanner	21
54	Dypterygia scabriuscula	Vogelwiekje	15	138	Perizoma affinitatum	Koekoeksbloemspanner	2
55	Ectropis bistortata	Gewone spikkelspanner	17	139	Perizoma alchemillata	Hennepnetelspanner	2
56	Eilema complana	Streepkokerbeertje	1	140	Phalera bucephala	Wapendrager	4
57	Eilema lurideola	Kokerbeertje	100	141	Pheosia tremula	Populierebrandvlerkvlinder	2
58	Eilema griseola	Gladbeertje	2	142	Phlogophora meticulosa	Agaatvlinder	3
59	Enargia paleacea	Gele uil	1	143	Phragmatobia fuliginosa	Kleine beer	15
60	Ennomos erosaria	Gehakelde spanner	5	144	Pterostoma palpina	Snuitvlinder	1
61	Epione repandaria	Puntige zoomspanner	1	145	Rheumaptera undulata	Gegolfde spanner	2
62	Epirrita dilutata	Herfstspanner	5	146	Rhizedra lutosa	Herfst-rietboorder	1
63	Epirrhoe alternata	Gewone bandspanner	11	147	Ptilodon capucina	Kroonvogeltje	5
64	Epirrhoe rivata	Bosbandspanner	1	148	Rivula sericealis	Stro-uiltje	4
65	Erannis defoliaria	Grote wintervlinder	13	149	Scoliopteryx libatrix	Roesje	5
66	Eulithis pyraliata	Gele agaatspanner	1	150	Scopula nigropunctata	Zwartstipspanner	1
67	Eupithecia absinthiata	Egale dwergspanner	3	151	Selenia dentaria	Herculesje	1
68	Eupithecia centaureata	Zwartvlekdwergspanner	8	152	Selenia tetralunaria	Halvemaanvlinder	1
69	Eupithecia dodoneata	Eikendwergspanner	1	153	Spilosoma lubricipeda	Witte tijger	4
70	Eupithecia icterata	Orange dwergspanner	1	154	Spilosoma luteum	Gele tijger	15
71	Eupithecia innotata	Bijvoetdwergspanner	1	155	Thera britannica	Schijn-sparspanner	1
72	Eupithecia satyrata	Heidedwergspanner	1	156	Thera juniperata	Jeneverbesspanner	3

	<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Aantal</i>		<i>Latijnse naam</i>	<i>Nederlandse naam</i>	<i>Aantal</i>
73	<i>Eupithecia succenturiata</i>	Witvlakdwergspanner	1	157	<i>Thera obeliscata</i>	Naaldboomspanner	1
74	<i>Euproctis similis</i>	Donsvlinder	10	158	<i>Tholera decimalis</i>	Gelijnde grasuil	5
75	<i>Eupsilia transversa</i>	Wachtervlinder	3	159	<i>Timandra comae</i>	Lieveling	29
76	<i>Euxoa cursoria</i>	Variabele worteluil	1	160	<i>Watsonella cultrana</i>	Beukeneenstaart	8
77	<i>Geometra papillionaria</i>	Zomervlinder	1	161	<i>Xanthorhoe ferrugata</i>	Vierbandspanner	3
78	<i>Gymnoscelis rufifasciata</i>	Zwartkamdwergspanner	2	162	<i>Xanthorhoe fluctuata</i>	Zwartbandspanner	2
79	<i>Habrosyne pyritoides</i>	Vuursteenvlinder	2	163	<i>Xanthorhoe spadicearia</i>	Bruine vierbandspanner	3
80	<i>Hadena bicurris</i>	Gewone sileneuil	1	164	<i>Xanthia togata</i>	Wilgengouduil	1
81	<i>Hadena rivularis</i>	Gevorkte silene-uil	1	165	<i>Xestia c-nigrum</i>	Zwarte C-uil	23
82	<i>Hadula trifolii</i>	Spurrie-uil	1	166	<i>Xestia sexstrigata</i>	Zesstreepuil	1
83	<i>Hepialus sylvina</i>	Oranje wortelboorder	3	167	<i>Xestia triangulum</i>	Driehoekuil	46
84	<i>Herminia tarsipennalis</i>	Lijnsnuituil	1	168	<i>Xestia xanthographa</i>	Vierkantvlekuil	11
					Totaal		1791

Tabel 2: Resultaten nachtvlinderinventarisatie 2006 Ringstation

Op 8 september hebben we op de Duivelshof samen met Jeroen Voogd, expert op het gebied van nachtvinders, met lamp en laken nachtvinders geïventariseerd. Een groot wit laken werd verticaal gespannen en er werd een menglichtlamp van 250 watt voor gehangen. Een aggregaat zorgde voor de stroomvoorziening. Deze menglichtlamp geeft veel UV-licht dat de nachtvinders sterk aantrekt. Op de grond werd nog een laken uitgespreid omdat nachtvinders zich bij benadering vaak op de grond laten vallen. Het was een zeer leerzame avond en we zijn van plan om in 2007 ook op deze manier in enkele terreinen in onze gemeente nachtvinders te inventariseren.

We hebben dankzij een gift n.a.v. het 30 jarig bestaan van het Ringstation twee lampen aangeschaft en zullen het frame voor het laken nog moeten monteren.

Leden die tijdens het inventariseren met het laken eens willen komen kijken zijn van harte welkom.

Wachtervlinder

Schedeldrager

Gevlekte Herfstuil

Grote Wintervlinder

Meerdaagse excursie Vogelwerkgroep Losser

Het is een drukte van belang op donderdagavond 9 november op de oprit van Oranjestraat 10 in Losser. Ca. 17 vogelaars brengen hun grote bagage, zodat deze samen met het eten voor de hele groep voor de komende vier dagen in een aanhanger gepakt kan worden. Voor het eerst sinds Falsterbo 2004 organiseert de vogelwerkgroep Losser weer een meerdaagse excursie. Dit keer gaat men een lang weekend naar Ameland. De volgende morgen vertrekken in totaal zes auto's vanaf verschillende locaties in de richting van de veerhaven bij Holwerd. Hier is de gehele groep voor de

eerste keer compleet en met 21 man wordt om 10:00 uur (met een half uur vertraging) begonnen aan de oversteek naar Ameland. Het is laag water en tijdens het wachten op de boot zijn de eerste soorten al waargenomen: Frater, Sneeuwgorz, Bergeend, Scholekster, Wulp, Tureluur, Zwarte Ruit, Aalscholver, Zilvermeeuw, Kokmeeuw, Bonte Strandloper, Kluut, Rotgans en nog veel meer.

In de haven van Nes staan de fietsen klaar en rond 11:30 uur is de hele groep aangekomen bij de kampeerboerderij van de fam. Kiewiet aan de Ballumerweg in Nes. Een locatie die gedurende het weekend nagenoeg perfect blijkt

te zijn, heel centraal op het eiland. Ondanks dat de groep al bijna zes uur reizen achter de kiezen heeft worden direct de fietsen klaargemaakt voor de eerste verkennende tocht over het eiland. De grote groep valt direct uit elkaar in diverse belangenverenigingen: de zeetrekters, die staan de popelen om de eerste duikers, stormvogels en genten te zien, de fotografen, die ondanks het sombere weer zo snel mogelijk een goede locatie proberen te vinden om onder de beperkte lichtomstandigheden toch een mooie soort te platen en de verkenners, die bij het opkomende water vanaf de veerdam de wadkant in westelijke richting af willen speuren naar leuke steltlopers om vervolgens door het duinlandschap terug te fietsen naar het onderkomen in de hoop onderweg nog een kiekendief of velduil te spotten. Middels walkietalkies houden de groepen onderling contact. Het duurt dan ook niet lang of de fotografen, die zich centraal op het eiland bevinden, melden een Roodhalsgans. De gans kan door de verkenners middels hun telescopen, vanaf de waddendijk nog gezien worden. De verkenners op hun beurt vinden in de Ballumerbocht Kanoeten, Steenlopers, Sneeuwgorzen, een Paarse Strandloper en een nieuwsgierige zeehond. De zeetrekters willen natuurlijk niet achterblijven en melden de eerste Roodkeelduiker, Parelduiker, Jan-van-gent en Drieteenmeeuw.

Als de groepen bij het vallen van de duisternis weer bij elkaar komen in het Kiewiets Nest, lijkt het wel of er een orkaan door het onderkomen raast, wat een volume. Ik ga al jaren met groep 7-8 van een lagere school naar dezelfde locatie, maar ik kun u verzekeren dat 30 kinderen van die leeftijd rustiger zijn dan 21 kerels na een halve dag vogels kijken op Ameland.

Als alle lijsten ingevuld zijn, blijken er die dag 87 verschillende soorten gezien te zijn. Na het eten volgt er nog een gezellige avond, waarbij er al een behoorlijk gat in bepaalde voorraden geslagen wordt.

De volgende morgen staat de groep al op tijd in de startblokken. Dan blijkt ook dat er een klein minpuntje aan het onderkomen zit. Voor sommigen is een slaapzaal van 17 personen net iets te veel voor een goede nachtrust. Er is gedurende de nacht naar schatting 10 ha bos omgezaagd door een paar stevige snurkers. De meegebrachte oordoppen waren dus niet voor niets. Inmiddels is het behoorlijk gaan waaien, windkracht 5 uit west. Gedurende de nacht heeft het geregend, maar om 8:00 uur breekt de lucht en het wordt een prachtige dag. De zeetrek roept niet, maar schreeuwt de vogelaars toe en

gewapend met de nodige optiek en een lunchpakket zijn de eersten voor half negen al op pad. De fotografen hebben het Oerd op het programma staan. Een fietstocht van in totaal 28 km, waarvan de gehele terugweg tegen de wind in gefietst moet worden. De verkenners melden zich eerst op het

strand bij Nes om te proeven aan de zeetrekking. Maar al snel blijkt dat dit een ding is waarvan je moet houden. We laten de experts achter ons en zwerven via de kleine bosjes van de Vleijen en het dorp Nes naar de wadkant. Hier kunnen we enigszins beschut door de dijk rustig fietsen. Dit keer besluiten we om vanaf de veerdam in oostelijke richting te fietsen. Opvallend is het grote aantal Wulpen in de polders. Weiland vol. Verder zijn het vooral Rotganzen, Brandganzen, Scholeksters, Steenlopers, Goudplevieren en eenden die we in de polders zien. Ook dit keer fietsen de verkenners via de duinen terug. Bij een duinopgang wordt nog even een pauze gehouden en nog eens wordt er kort een zeetrekking gedaan. De zon is doorgebroken en het zicht is geweldig. De waarneming van een Grauwe Pijlstormvogel is een mooie afsluiting van de zeetrek van die dag. Dan begint het ploegen en stampen tegen de wind om weer thuis te komen. Net genezen van een maand rugklachten, besluit ik dat het fietsen op Ameland voor mij gebeurd is. De wind wakkert nog verder aan en ik ben blij als ik het Nest weer bereikt heb. Na een kop thee bezoek ik (per auto) nog de Vrijheidsplaat, een hoogwatervluchtplaats ten zuiden van Hollum. Ook hier barst het weer van de vogels. Het licht wordt nu snel minder en er komen flinke buien van de Noordzee over het eiland drijven.

Voor deze excursie heeft iedere deelnemer een Amelandboek gekregen. Een boekwerkje met daarin informatie over het eiland, per dag een soortenlijst die aangekruist kan worden en nog wat ruimte voor eigen op- of aanmerkingen. Het is een nachtmerrie van de samensteller dat er in de soortenlijst misschien een soort vergeten wordt, die vervolgens wel wordt waargenomen, een zogenaamde bijschrijfsort. Om niet de hoon van 20 vogelaars over me heen te krijgen heb ik de lijst van te voren grondig laten controleren op eventuele gebreken. De groep had nu keuze uit 247 soorten, dat moest genoeg zijn. Toen op zaterdagavond de lijsten van de verschillende groepen gebundeld werden tot een totaalijst, bleken er die dag 96 verschillende soorten waargenomen te zijn. Het ergste was natuurlijk dat er twee bijschrijfsorten bij zaten, een IJsduiker en een Vorkstaartmeeuw.

's Avonds heeft Ben Heerink ons tijdens een diavoorstelling meegenomen op een rondreis door Spanje, waar hij ruim 20 jaar geleden met René Wijering de mooiste vogelgebieden bezocht. Vanuit de zaal werd al geroepen dat Spanje ook nog eens een excursiedoel moest worden.

Zondagmorgen was het zeer onstuimig, windkracht 7-8 uit noordwest. Hier hebben de zeetrekkers op gewacht. Immers bij een noordwester storm komen de meeste vreemde soorten aanwaaien.

Deze groep zat dan ook al op tijd op hun post bij het strandpaviljoen "De Buren van Nes". De verkenners en fotografen hadden vandaag wederom een zware tocht op het programma staan, via de wadkant naar Hollum fietsen en dan door de duinen terug. Ofwel, 12 km pal tegen windkracht 7 in fietsen om vervolgens helemaal uitgewoond 12 km door windkracht en in buien door de duinen teruggeblazen te worden. Verder was er die dag een nieuw groepje, de zwervers, twee daarvan hebben grote afstanden te voet afgelegd, door duin, langs strand en wad en twee moesten zich vanwege lichamelijke klachten per auto verplaatsen.

Aan het Noordzeestrand was een goede trek over zee te zien. Duikers, genten, stormvogels, pijlstormvogels, Zeekoeten, zee-eenden en Drieteenmeeuwen kwamen in grote getale voorbij.

Dan plotseling, vlak voor tien uur, een telefoontje: de fotografen en verkenners hebben aan de waddendijk een Rosse Franjepoot ontdekt. Als de auto met de zwervers arriveert is de vogel al weer gevlogen, maar wordt vlak daarna weer opgepikt in westelijke richting. De zeetrekters die vanaf het Noordzeestrand naar de laatste locatie van de Rosse Franjepoot onderweg zijn treffen de vogel niet meer aan. Het water is inmiddels zo ver gestegen dat er geen plaats meer is voor foeragerende vogels langs de wadkant. Wel worden in de Ballumerbocht nog negen Paarse Strandlopers, een Kuifduiker en twee Geoorde Futen ontdekt.

Op zondagavond staat de dagteller op 92 soorten en is de totaalijst op 116 soorten uitgekomen. Dit zal tevens de eindstand van het weekend zijn.

Ronald Kamphuis neemt ons 's avonds mee op een vogelsafari in Kenia en Tanzania.

En dan is het al weer maandag, 13 november. Het is 's ochtends grijs, het miezert en er waait een wind met kracht 5 uit westelijke richting. Het zicht is belabberd en er wordt besloten om de boel in te pakken en met de eerst mogelijk boot naar huis te gaan. De groep kan uiteindelijk met de boot van

half elf over, maar de auto met aanhanger zal moeten wachten op de gereserveerde boot van half een. Met vier man, de auto en de aanhanger doden we onze tijd in de Ballumerbocht, waar we nog grote groepen Pijlstaarten voorbij zien trekken. Tijdens de oversteek vliegt er vlak voor de veerboot een Vaal Stormvogeltje over de Waddenzee. Het beestje vliegt zo laag over het water dat het met z'n pootjes over het wateroppervlak trippelt. Een geweldige afsluiting voor dit weekend.

Om half vijf die middag is het wederom een drukte van belang op de oprit van Oranjestraat 10 in Losser. Nu komt iedereen z'n bagage weer ophalen.

We kunnen terugkijken op een geslaagd weekend waarin de weergoden ons gunstig gezind waren en waarin we enkele hele mooie vogelsoorten hebben kunnen waarnemen.

Het Oerd

Dagvlinders en libellen 2006

Overzicht dagvlinderinventarisaties op de Oelemars.

Het langst lopende onderzoek is dat van de Oelemars. In onderstaande tabel staan de resultaten. In vetdruk zijn de landelijke zeer schaarse soorten weergegeven. In de tabel zijn de aantallen van de tellingen gesommeerd.

Soort	94	95	96	97	98	99	00	01	02	03	04	05	06
Geelsprietdikkopje	200	90	39	43	1	111	8	6	11	5		9	1
Zwartsprietdikkopje	300	681	370	197	1	68	3	26	94	75	155	189	110
Groot dikkopje	3	34	14	1			4	2		2			3
Citroenvlinder	3	53	41	5	7	3	2	6	76	27	36	22	8
Groot koolwitje	4	7	1		7	1	2	2	4	10	7	8	4
Klein koolwitje	95	302	190	29	2	36	77	77	75	130	59	145	78
Klein geaderd witje	44	94	19	1	1	11	8	18	9	11	10	17	7
Oranjetipje	3	27	6		1		7	1	1	2	1	7	8
Oranje luzernevl.					1								1
Groentje												1	
Bruine eikenpage										3			
Eikenpage	3	13				2			1				1
Kleine vuurvvlinder	42	352	27	1	6	39	20	9	6	18	19	2	3
Bruine vuurvvlinder		1	2										
Icarusblauwtje	63	85	10	88	11	19	2	120	16	24	26	46	
Boomblauwtje	1		4			3	1	1	2	5	5	5	3
Grote weerschijnvl.			1									1	1
Kleine ijsvogelvl.		1											
Gehakkelde Aurelia	14		5				2	7	1	3	6	6	1
Atalanta	14	17	16	7	2	11	7	14	18	29	7	20	
Grote Vos						1							
Distelvlinder		20	26				5		28	54	3		6
Kleine vos	32	144	125	45		4	67	3	104	176	3	16	119
Dagpauwoog	1	398	52	10	2	1	18	22	104	18	1	2	3
Landkaartje	1	31	6	2		9	5	87	45	38	22	17	3
Hooibeestje	2		2	10	17	1		16	6	8	19	9	
Bont zandoogje	1	3	1			2	1	23	12	12	48	41	15
Argusvlinder	3	1		5	2		23	26	21	2			
Koevinkje	200	89	168	208	4	108	44	33	89	278	50	111	170
Bruin zandoogje	303	338	151	28	8	66	87	45	63	24	29	46	63

Door de extreme weersomstandigheden zijn er dit jaar slechts twee integrale tellingen op de Oelemars uitgevoerd. De Oranje luzernevlinder werd op 30-7 gezien en de Grote weerschijnvlinder op 8-7.

Azuurwaterjuffer

Lantaartje

Overzicht libellen op de Oelemars

Soort	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Weidebeekjuffer	x	x	210	38	52	5
Houtpantserjuffer					1	
Lantaarntje	x	x	77	78	273	19
Vuurjuffer	x	x	2	7	36	
Watersnuffel	x	x	61	21	18	
Azuurwaterjuffer	x			8	11	11
Kleine roodoogjuffer			7			
Breedscheenjuffer			7	10	62	18
Gewone oeverlibel	x	x	75	39	72	10
Blauwe glazenmaker	x			1	4	
Bruine glazenmaker	x	x	7	1	2	1
Plasrombout	6	5	8	3	23	4
Grote keizerlibel	x	x	11	1	2	2
Metaalglanslibel					3	
Viervlek		x				
Platbuik		x	1	1	7	
Paardenbijter	x		5	5	6	
Zwervende heidelibel			41			
Bloedrode heidelibel			2	1	9	
Bruinrode heidelibel				3	3	
Steenrode heidelibel			2			
Zwarte heidelibel				1		

Er is slechts één mogelijkheid geweest om de libellen op de Oelemars te inventariseren, nl. op 10-7.

Naast het jarenlange onderzoek op de Oelemars zijn ook in andere natuurterreinen niet-systematische inventarisaties geweest. In de tabel staan de maximumaantallen die bij één telling zijn waargenomen. In de tuin van Leo Hassing en Ben Hulsebos zijn dit jaar Koninginnepages waargenomen.

De Zuidelijke glazenmaker in het retentiegebied Snoeiijksbeek is ws. de eerste waarneming voor de gemeente Losser.

Alle waarnemingen zijn doorgegeven aan de Vlinderstichting, de Natuurkalender, Waarneming.nl, NM en SBB.

Icarusblauwtje

Koevinkje

Dagvlinders

Soort	Arboretum	Beun. Achterv.	Snoeiijnsbeek	Stroothuizen	Duivelshof
Bont dikkopje		3			1
Geelsprietdikkopje					1
Zwartsprietdikkopje	1	5	26	3	5
Groot dikkopje		5			2
Aardbeivlinder		2			
Citroenvlinder		5	7	1	2
Groot koolwitje	1	2	4		5
Klein koolwitje	8	4	141		71
Klein geaderd witje	1		2	1	1
Eikenpage					1
Kleine vuurvlinder			1		
Heideblauwtje				2	494
Icarusblauwtje	25	5	21		25
Boomblauwtje		4	1	1	5
Kleine ijsvogelvl.	1				2
Atalanta					2
Distelvlinder	1		1		
Kleine vos			28		2
Dagpauwoog	1		7		1
Gehakkelde aurelia	1		1		1
Landkaartje	1		5		6
Bont zandoogje	2		2		39
Koevinkje	21	16	58		13
Hooibeestje	1	2	6		3
Bruin zandoogje	68	6	30	6	20

Libellen

Soort	Arboretum	Beun. Achterv.	Snoeiijnsbeek	Stroothuizen	Duivelshof
Weidebeekjuffer			32		2
Zwerv. pantserjuffer	1			4	1
Tangpantserjuffer				116	2
Gewone pantserjuffer	6				3
Tengere pantserjuf.	1				3
Houtpantserjuffer					2
Bruine winterjuffer	1				
Azuurwaterjuffer	18		45	2	619
Grote roodoogjuffer	6				2
Kleine roodoogjuffer				1	8
Vuurjuffer					2
Watersnuffel	8			24	1
Lantaarntje	5		3	1	4
Koraaljuffer	2				
Breedscheenjuffer		1	2	3	
Zuid. glazenmaker			1		
Blauwe glazenmaker					1
Bruine glazenmaker					1
Grote keizerlibel	3			2	2
Metaalglanslibel	1				4
Platbuik		1			
Viervlek	3		3	2	5
Gewone oeverlibel	4		2	16	5
Zwarte heidelibel				2	3
Geelvlakheidelibel			5		3
Bloedrode heidelibel	2		2		7
Bruinrode heidelibel					1

Soortenlijst Gemeente Losser

Na uitgebreid literatuuronderzoek en het raadplegen van diverse waarnemingrubrieken is het gelukt een complete soortenlijst samen te stellen van alle in de Gemeente Losser waargenomen vogelsoorten. De lijst is gerubriceerd in een kolom met vogels die niet binnen de gemeentegrenzen hebben gebroed of geen territorium hadden (kolom 1), vogelsoorten die in de laatste vijf jaar nog in Losser hebben gebroed of een territorium hadden (kolom 2), voormalige broedvogels die meer dan vijf jaar geleden nog in Losser hebben gebroed of een territorium hadden (kolom 3) en nog een aanvullende lijst met exoten en escapes die niet voor het soortenaantal meetellen (kolom 4). De soortenlijst is gebaseerd op de officiële Nederlandse soortenlijst aangevuld met in Nederland broedende exoten.

Niet-broedvogels	Broedvogels	Voormalige broedvogels	Exoten
Roodkeelduiker	Dodaars	Wintertaling	Manengans
Parelduiker	Fuut	Rode Wouw	Chileense Smient
Roodhalsfuut	Geoorde Fuut	Grauwe Kiekendief	Vlekbekeend
Vaal Stormvogeltje	Roerdomp	Korhoen	Muskuseend
Jan-van-gent	Ooievaar	Zwarte Stern	Roodschoudertaling
Aalscholver	Knobbelzwaan	Hop	Bahamapijlstaart
Kuifaalscholver	Grauwe Gans	Kwartelkoning	Kokardezaagbek
Kleine Zilverreiger	Brandgans	Kuifleeuwerik	Saruskraanvogel
Grote Zilverreiger	Nijlgans	Paapje	Witnekkraanvogel
Koereiger	Mandarijneend	Tapuit	Pauw
Blauwe Reiger	Smient	Kramsvogel	
Purperreiger	Wilde Eend	Klapekster	
Zwarte Ooievaar	Kuifeend		
Flamingo	Wespendief		
Wilde Zwaan	Havik		
Kleine Zwaan	Sperwer		
Zwarte Zwaan	Buizerd		
Kleine Rietgans	Torenavk		
Taigarietgans	Boomvalk		
Toendrarietgans	Patrijs		
Kolgans	Kwartel		
Grote Canadese Gans	Fazant		
Rotgans	Waterral		
Dwerggans	Waterhoen		
Indische Gans	Meerkoet		
Casarca	Scholekster		
Carolinaeend	Kleine Plevier		
Bergeend	Kievit		
Krakeend	Watersnip		
Pijlstaart	Houtsnip		
Slobeend	Grutto		
Zomertaling	Wulp		
Krooneend	Tureluur		
Tafeleend	Holenduif		
Witogeend	Houtduif		
Topper	Turkse Tortel		
IJseend	Zomertortel		
Grote Zee-eend	Koekoek		
Brilduiker	Kerkuil		
Nonnetje	Steenuil		
Middelste Zaagbek	Bosuil		
Grote Zaagbek	Ransuil		
Zeearend	Nachtzwaluw		
Zwarte Wouw	Gierzwaluw		
Blauwe Kiekendief	IJsvogel		
Bruine Kiekendief	Groene Specht		
Ruigpootbuizerd	Zwarte Specht		
Visarend	Grote Bonte Specht		

Niet-broedvogels	Broedvogels	Voormalige broedvogels	Exoten
Roodpootvalk	Middelste Bonte Specht		
Slechtvalk	Kleine Bonte Specht		
Smelleken	Boomleeuwerik		
Porseleinhoen	Veldleeuwerik		
Kraanvogel	Oeverzwaluw		
Steltkluut	Boerenzwaluw		
Kluut	Huiszwaluw		
Bontbekplevier	Boompieper		
Goudplevier	Graspieper		
Zilverplevier	Gele Kwikstaart		
Morinelplevier	Grote Gele Kwikstaart		
Drieteenstrandloper	Witte Kwikstaart		
Kanoet	Winterkoning		
Krombekstrandloper	Heggenmus		
Bonte Strandloper	Roodborst		
Kleine Strandloper	Nachtegaal		
Temmincks Strandloper	Blauwborst		
Kemphaan	Zwarte Roodstaart		
Rosse Grutto	Gekraagde Roodstaart		
Regenwulp	Roodborsttapuit		
Zwarte Ruiter	Merel		
Groenpootruiter	Zanglijster		
Bosruiter	Grote Lijster		
Oeverloper	Sprinkhaanzanger		
Steenloper	Bosrietzanger		
Witgat	Kleine Karekiet		
Poelsnip	Spotvogel		
Bokje	Braamsluiper		
Kleine Jager	Grasmus		
Dwergmeeuw	Tuinfluiser		
Kokmeeuw	Zwartkop		
Zwartkopmeeuw	Fluiser		
Stormmeeuw	Tjiftjaf		
Zilvermeeuw	Fitis		
Geelpootmeeuw	Goudhaan		
Pontische Meeuw	Vuurgoudhaan		
Kleine Mantelmeeuw	Grauwe Vliegenvanger		
Grote Mantelmeeuw	Bonte Vliegenvanger		
Drieteenmeeuw	Staartmees		
Dwergstern	Glanskop		
Visdief	Matkop		
Noordse Stern	Kuifmees		
Kuifkoekoek	Zwarte Mees		
Oehoe	Pimpelmees		
Velduil	Koolmees		
Draaihals	Boomklever		
Grijskopspecht	Boomkruiper		
Strandleeuwerik	Wielewaal		
Waterpieper	Grauwe Klauwier		
Oeverpieper	Gaai		
Roodkeelpieper	Ekster		
Duinpieper	Kauw		
Rouwkwikstaart	Roek		
Noordse Kwikstaart	Zwarte Kraai		
Pestvogel	Spreeuw		
Waterspreeuw	Huismus		
Beflijster	Ringmus		
Koperwiek	Vink		
Rietzanger	Keep		
Bergfluiser	Europese Kanarie		
Kleine Vliegenvanger	Groenling		

Niet-broedvogels	Broedvogels	Voormalige broedvogels	Exoten
Taigaboomkruiper	Putter		
Buidelmees	Sijs		
Notenkraker	Kneu		
Raaf	Kleine Barmsijs		
Bonte Kraai	Kruisbek		
Grote Barmsijs	Goudvink		
Frater	Appelvink		
Witbandkruisbek	Geelgors		
IJsgors	Rietgors		
Sneeuwgorst			
Ortolaan			

In totaal zijn in de Gemeente Losser 250 soorten vastgesteld (incl. in Nederland broedende exoten).

Ijsvogels op de Oelemars

Totaal overzicht waargenomen soorten op de Oelemars t/m 2006

	Soort	Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code
1	Parelduiker	x	x											Z
2	Roodkeelduiker								x		x		x	Z
3	Dodaars	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	WA
4	Fuut	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
5	Roodhalsfuut				x	x	x	x		x	x	x	x	WA
6	Geoorde Fuut			x	x	x	x	x	x	x	x			WA
7	Aalscholver	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
8	Roerdomp												x	ZZ
9	Kleine Zilverreiger				x	x				x		x		Z
10	Grote Zilverreiger	x	x		x	x		x	x	x	x		x	WA
11	Koereiger							x						ZZ
12	Blauwe Reiger	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
13	Purperreiger							x						ZZ
14	Flamingo							x						ZZ
15	Zwarte Ooievaar					x			x	x		x		Z
16	Ooievaar	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
17	Knobbelzwaan	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
18	Wilde Zwaan	x	x	x								x	x	WA
19	Kleine Zwaan		x	x	x							x		WA
20	Zwarte Zwaan		x	x									x	Z
21	Grote Canadese Gans		x	x	x	x	x	x		x	x			WA
22	Brandgans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
23	Rotgans			x	x	x	x					x	x	WA
24	Grauwe Gans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
25	Kolgans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
26	Dwerggans													ZZ
27	Taigarietgans		x									x		Z
28	Toendrarietgans	x	x	x	x						x	x	x	WA
29	Kleine Rietgans		x	x									x	Z
30	Nijlgans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
31	Indische Gans	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	WA
32	Casarca		x	x	x	x					x	x		WA
33	Mandarijneend	x	x	x	x						x		x	WA
34	Carolinaeend	x	x									x		Z
35	Bergeend		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	WA
36	Smient	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
37	Krakeend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
38	Wintertaling	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
39	Wilde Eend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
40	Pijlstaart	x	x	x	x	x					x	x	x	A
41	Zomertaling			x	x	x	x	x	x	x	x			WA
42	Slobeend	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	A
43	Krooneend				x									ZZ
44	Tafeleend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
45	Kuifeend	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
46	Toppereend								x		x			Z
47	Witoogeend	x	x		x							x	x	Z
48	Ijseend												x	ZZ
49	Grote Zee-eend												x	ZZ

	Soort	Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code			
50	Brilduiker	x	x	x	x	x						x	x	x	x	WA	
51	Nonnetje	x		x	x	x							x	x	x	WA	
52	Middelste Zaagbek					x								x		Z	
53	Grote Zaagbek	x	x	x	x	x	x	x						x	x	x	WA
54	Zeearend		x														Z
55	Wespendief						x	x	x	x	x	x	x	x			WA
56	Zwarte Wouw					x	x	x	x								WA
57	Rode Wouw				x	x	x	x									WA
58	Bruine Kiekendief			x	x	x	x	x									WA
59	Blauwe Kiekendief	x	x	x	x	x	x										WA
60	Grauwe Kiekendief																ZZ
61	Havik				x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		A
62	Sperwer	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
63	Buizerd	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
64	Ruigbootbuizerd			x													ZZ
65	Visarend					x	x	x	x	x	x	x	x	x			WA
66	Torenvalk	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
67	Smelleken				x	x	x	x									WA
68	Boomvalk						x	x	x	x	x	x	x				WA
69	Slechtvalk					x	x										WA
70	Roodpootvalk																ZZ
71	Patrijs	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
72	Kwartel																Z
73	Fazant	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
74	Waterral			x	x	x											WA
75	Waterhoen	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
76	Meerkoet	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
77	Kraanvogel				x	x	x										WA
78	Kluut																Z
79	Scholekster			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x			A
80	Kleine Plevier				x	x	x	x	x	x	x	x	x				A
81	Bontbekplevier																WA
82	Goudplevier				x	x	x										WA
83	Zilverplevier																WA
84	Morinelplevier																ZZ
85	Kievit	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
86	Kanoet																Z
87	Drieteenstrandloper																Z
88	Kleine Strandloper																Z
89	Temmincks Strandl.																Z
90	Krombekstrandloper																WA
91	Bonte Strandloper																WA
92	Kemphaan																WA
93	Bokje	x															WA
94	Watersnip																WA
95	Houtsnip																Z
96	Poelsnip																ZZ
97	Grutto																WA
98	Rosse Grutto																ZZ
99	Regenwulp																WA
100	Wulp	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		A

	Soort	Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code
101	Zwarte Ruiter				x	x	x		x	x		x		WA
102	Tureluur			x	x	x	x	x	x	x				WA
103	Groenpootruiter			x	x	x	x	x	x	x	x			WA
104	Witgat	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
105	Bosruiter				x	x		x	x	x		x		WA
106	Oeverloper				x	x	x	x	x	x	x			A
107	Steenloper					x						x		Z
108	Kleine Jager										x			ZZ
109	Dwergmeeuw		x			x				x	x	x	x	WA
110	Kokmeeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
111	Zwartkopmeeuw			x				x	x	x	x			Z
112	Stormmeeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
113	Kleine Mantelmeeuw		x	x	x	x	x	x	x	x	x			A
114	Grote Mantelmeeuw		x			x		x	x					Z
115	Zilvermeeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
116	Geelpootmeeuw		x											ZZ
117	Pontische Meeuw					x		x					x	Z
118	Dwergstern						x							ZZ
119	Visdief					x	x	x		x	x	x		WA
120	Noordse Stern						x							ZZ
121	Zwarte Stern			x		x	x	x	x	x				WA
122	Holenduif	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
123	Houtduif	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
124	Turkse Tortel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
125	Zomertortel					x	x	x	x	x	x	x		WA
126	Koekoek					x	x	x	x	x	x			WA
127	Kuifkoekoek				x									ZZ
128	Steenuil		x		x								x	Z
129	Ransuil			x	x	x	x	x	x					WA
130	Bosuil	x	x	x				x					x	WA
131	Velduil										x			Z
132	Gierzwaluw					x	x	x	x	x	x			A
133	IJsvogel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
134	Hop										x			ZZ
135	Draaihals					x				x				Z
136	Kl. Bonte Specht	x		x	x	x			x	x	x	x	x	WA
137	Gr. Bonte Specht	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
138	Groene Specht	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
139	Zwarte Specht		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	WA
140	Boomleeuwerik			x	x	x					x	x	x	WA
141	Veldleeuwerik	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
142	Strandleeuwerik			x							x	x		Z
143	Oeverzwaluw				x	x	x	x	x	x	x			ZA
144	Boerenzwaluw				x	x	x	x	x	x	x	x		ZA
145	Huiszwaluw				x	x	x	x	x	x	x			A
146	Boompieper				x	x	x	x	x	x	x			WA
147	Graspieper	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
148	Waterpieper	x	x	x	x					x	x	x	x	WA
149	Oeverpieper				x							x		Z
150	Roodkeelpieper										x		x	Z
151	Duinpieper								x	x				Z

	Soort	Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code
152	Gele Kwikstaart			x	x	x	x	x	x	x	x			A
153	Noordse Kwikstaart				x	x	x							Z
154	Gr. Gele Kwikstaart	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
155	Witte kwikstaart	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
156	Rouwkwikstaart			x										ZZ
157	Pestvogel											x		ZZ
158	Winterkoning	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
159	Heggenmus	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
160	Roodborst	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
161	Nachtegaal				x	x	x							Z
162	Zwarte Roodstaart			x	x	x	x	x	x	x	x	x		WA
163	Gekraagde Roodst.			x	x	x	x	x	x	x				WA
164	Paapje				x	x	x		x	x	x			WA
165	Roodborsttapuit			x	x	x	x		x	x	x	x	x	WA
166	Tapuit			x	x	x	x		x	x	x			WA
167	Beflijster			x							x	x		Z
168	Merel	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
169	Kramsvogel	x	x	x	x	x	x			x	x	x	x	A
170	Zanglijster		x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
171	Koperwiek	x	x	x	x	x	x				x	x	x	A
172	Grote Lijster	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
173	Rietzanger								x					ZZ
174	Sprinkhaanzanger				x	x								Z
175	Bosrietzanger					x	x	x	x					WA
176	Kleine Karekiet				x	x	x	x	x	x				A
177	Spotvogel					x	x	x	x					WA
178	Braamsluiper				x	x	x	x	x	x				A
179	Grasmus				x	x	x	x	x	x	x			A
180	Tuinfluit				x	x	x	x	x	x				A
181	Zwartkop				x	x	x	x	x	x	x			A
182	Tjiftjaf			x	x	x	x	x	x	x	x	x		ZA
183	Fitis			x	x	x	x	x	x	x	x			ZA
184	Goudhaan	x	x	x	x	x			x	x	x	x	x	A
185	Vuurgoudhaan		x	x		x	x							Z
186	Grauwe Vliegenvanger					x	x	x						Z
187	Bonte Vliegenvanger				x	x	x	x						Z
188	Buidelmees				x	x					x			Z
189	Staartmees	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
190	Glanskop	x	x	x	x	x		x	x	x	x	x	x	A
191	Matkop	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
192	Kuifmees	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x		x	A
193	Zwarte Mees			x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	WA
194	Pimpelmees	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
195	Koolmees	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
196	Boomklever	x	x	x	x	x			x	x	x	x		WA
197	Boomkruiper	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	WA
198	Taigaboomkruiper	x												ZZ
199	Wielewaal					x	x	x	x					Z
200	Klapekster			x	x						x	x		Z
201	Grauwe Klauwier									x				ZZ
202	Gaai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA

	Soort	Jan	Feb	Maa	Apr	Mei	Jun	Jul	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Code
203	Ekster	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
204	Kauw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
205	Roek	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
206	Zwarte kraai	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
207	Spreeuw	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
208	Huismus				x			x					x	Z
209	Ringmus	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
210	Vink	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
211	Keep				x	x	x				x	x	x	A
212	Europese Kanarie									x	x	x	x	Z
213	Groenling	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
214	Putter	x	x	x		x	x	x			x	x	x	A
215	Sijs	x	x	x	x	x	x	x			x	x	x	A
216	Kneu	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	ZA
217	Frater	x	x		x							x	x	WA
218	Kleine Barmsijs	x	x	x		x	x					x	x	WA
219	Grote Barmsijs	x		x	x	x	x					x	x	WA
220	Kruisbek	x				x				x	x	x	x	WA
221	Goudvink	x	x	x	x	x	x	x		x	x	x	x	A
222	Appelvink	x		x		x	x	x			x	x	x	WA
223	IJsgors	x	x									x	x	WA
224	Sneeuwgor		x									x		Z
225	Ortolaan										x	x		Z
226	Geelgor	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A
227	Rietgor	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	x	A

In totaal zijn op de Oelemars 227 soorten (inclusief exoten) waargenomen in de periode 1983 t/m 2006. Veel waarnemingen hebben betrekking op doortrekkende vogels. Op de waarnemingslijst staan alle waargenomen vogels vermeld. Per maand is aangegeven of in die betreffende maand een soort waargenomen is. Dit kan een eenmalige waarneming van een vogel zijn, maar ook kan de betreffende soort iedere dag van de maand aanwezig zijn geweest. De waarneming kan betrekking hebben op één vogel of op meerdere exemplaren.

Legenda:

- ZZ : Zeer zeldzaam, slechts 'n eenmalige waarneming.
- Z : Zeldzaam, niet meer dan 5 waarnemingen.
- WA : Weinig algemeen, niet meer dan 25 waarnemingen.
- A : Algemeen, meer dan 25 waarnemingen.
- ZA : Zeer algemeen, bijna altijd aanwezig.
- x : dit jaar nieuw